

OMA VALD

KERNU VALLA LEHT

<http://kernu.kovtp.ee/>

NR 126

Mina ei usu, et ühinemine nagu nõiaväel kuskile rikkuse tooks. | Ants Heinmäe

OKTOOBER 2015

Foto: Ruila põhikool

RUILA PÕHIKOOI SÜGIS 2015

Esimene koolikell Ruila ja Kernu põhikoolis

Foto: Kernu põhikool

Ruila põhikooli 1. klass (ülemine pilt): Catlin Laura Grüner, Uku Joala, Heleri Järvela, Gregor Kann, Marten Kasemets, Karl Robert Kiu-dorv, Kris Raiu Ole Lepik, Robert Linnard, Mirjam Lühiste, Hendrik Okspuu, Mia-Teele Raid, Taivo Te-ras, Marten Tombak, Kairo Merten Vaga, Anette-Kristelle Veeverson, Karolin Viidik. Klassijuhataja Pille Allaje.

Kernu põhikooli 1. klass
1. rida vasakult: Aksel Michelson, Heleri Võsa, Birgit Pihelgas, Kal-ju-Kevin Jersman.
2. rida Martten Kaja, *tsenseeritud lapsevanema nõudmisel*, Kristella Kadak, Gregor Käit, klassijuhataja Liina Võsa.

Krista Ruus: “Avatud mõis toob valda tööd ja elu!”

“Siia mõisa peab tulema elu ja ilu, see on meie ühiseks ees-märgiks. Ja tervet paikkonda elavdada, kohalikele inimestele tööd pakkuda, külalistele uudis-tamist ja tervislikku maitavat toitu,” võtab Kernu mõisa oma-nike hulka kuuluv Krista Ruus lühidalt kokku oma suure töö eesmärgi.

2013. aastal pidanuks Kernu mõis suure pidulikkusega oma 200. sünnipäeva tähistama. Ometi jäi see ära – vana auväär-ne mõisahoonne ei olnud just kõige parema tervise juures. Ometi sai vana mõisakompleks sümboolse kingituse – pikki aastaid hooldekoduks olnud uh-ke, aga käest lastud hooned said uue omaniku, selle oman-das enampakkumisel aktsiaselts Evore.

Renoveerimist asusid oma-nike esindajatena juhtima ema-tütar Krista Ruus ja Kärt Siilats.

“Tean Kernu mõisat lapsest saadik, olen pärit naaberkülast Mõnustest, selles Kohatu ja Mõ-nuste küla piiril oleva mõisama-ja ümbruses käisime alatihti ui-tamas,” meenutab perenaine lapsepõlve. “Kui lapsepõlveko-du, juba esivanematele kuulu-nud talu kolhoosilt tagasi sai-me, hakkasin seda koos tütre-ga taastama. Kui see oli korras, sai-me teada, et riik on Kernu mõi-

sa müüki pannud. Käed olid ta-lu taastamisest veel mulla ja mõrdiga koos, tahtsin edasi te-ha,” muigab Krista Ruus. Nii ot-sustatigi müüki pandud häärber koos 21 hektari maaga ära osta.

“Ega mõisale tahtjaid palju polnud. Kellel mõis olemas, see teab, millist tööd see tähendab,” arvab kaks aastat mõisakomp-pleksi renoveerimisega tegelenud Krista Ruus. Korda on saanud hoone fassaad ja esimene kor-rus, kus varem asus hooldeko-du söögisaal. Mõisakompleksi remondi eelarveks on planeeri-tud miljon eurot. Kui palju see tegelikult võib maksma minna, ei tea täpselt keegi.

Teist sama palju maksaks tõenäoliselt ka mõisa ees oleva paisjärve – see on tekkinud Va-salemma jõe paisutamisel – mu-dast ja kõrkjatest puhastamine. Puhastamise uuringuid toetas küll Keskkonnainvesteeringute Keskus, aga tööde läbiviimiseks enam riigilt tuge lähiajal ei tu-le. Riik on võtnud uue prioritee-di – paisjärved alla lasta, kala-dele kudemistee teha.

Sellest on kahju, arvab Kris-ta Ruus. “Ajalooliselt on Kernu mõis ikka olnud koos paisjärve-ga, see oli uhke mõisa rajamise eelduseks. Pealegi – lõhed nii kõrgele ülesvoolu kudema ei tu-le.”

Jätkub lk 6

Foto: Ülo Russak

Krista Ruus (paremal) koos Kernu mõisa ärijuhi Maarja Lillemäega mõisa trepil.

Kernu vallavolikogu 24.09.2015 istungil

• Algatati Kernu valla aren-
gukava aastateks 2014-2020
muutmine (otsus nr 37).

• Esimesel lugemisel oli Ker-
nu valla eelarvestrateegia 2015-
2019. Eelnõus suunati avalikus-
tamisele Kernu valla veebilehel
28.09-11.10.2015 (eelnõu nr 49).

• Esimesel lugemisel oli Ker-
nu vallavalitsuse palgajuhendi
muutmise eelnõu (eelnõu nr
50).

• Munitsipaalomandisse ot-
sustati taotleda järgmiste Ker-
nu vallas asuvate teede alune ja nende teeninda-
miseks vajalik maa: Ristikivi-Ta-
re tee (teeregistri nr 2970754);
Kadarbiku tee (teeregistri nr
2970753); Rohutirtsu tee (tee-
registri nr 2970749); Kivi tee
(teeregistri nr 2970741); Ra-
baääre tee (teeregistri nr
2970741) (otsus nr 38).

• Munitsipaalomandisse ot-
sustati taotleda järgmiste Ker-
nu vallas asuvate teede alune ja
nende teenindamiseks vajalik
maa: Kaasiku küla Tipi tee (tee-
registri nr 2970666); Räägu-
Positroni tee (teeregistri nr
2970736); Madara-Pajutaguse
tee (teeregistri nr 2970770); Jaa-
nisoo tee (teeregistri nr
2970779); Vahtra tee (teeregist-
ri nr 2970767); Kärmusepa tee
(teeregistri nr 2970781); Signaa-
li tee (teeregistri nr 2970782);
Põlde tee (teeregistri nr
2970787); Anne tee (teeregistri
nr 2970789); Indaste-Karuste
tee (teeregistri nr 2970794); La-
daaia tee (teeregistri nr
2970795); Metsapere tee (tee-
registri nr 2970803); Kiiliva tee
(teeregistri nr 2970585); Eller-
heina tee (teeregistri nr
2970780); Vega tee (teeregistri
nr 2970771); Uuepere tee (tee-
registri nr 2970774); Hingu kü-

las asuv Pundi-Jaanika tee (tee-
registri nr 2970725); Ruila kü-
las asuv Härgesoo tee (teeregist-
ri nr 2970375); Laitse külas asu-
vad Anniko tee L1 (teeregistri
nr 2970563) ja Anniko tee L3
(teeregistri nr 2970563) (otsus
nr 39).

• Muudeti Kernu vallavoliko-
gu 19.12.2013 määrusega nr 15
kehtestatud Kernu valla jäätme-
hoolduseeskirja (määrus nr 7).

• Otsustati müüa Kernu val-
lale kuuluv Tartu Maakohu kin-
nistusosakonna registriossa nr
7331702 sissekantud korterio-
mand, mille koosseisus
431/5064 mõttelist osa kinnis-
tust (katastritunnus 29701:006:
0288; sihtotstarve elamumaa,
pindala 6494 m²) asukohaga
Kernu vald, Haiba küla, Riisipe-
re tee 21 ning reaalosana elu-
ruum nr 4 üldpinnaga 43,10 m²
Ketlin Toodrele 12 200 euro eest
(otsus nr 40).

• Otsustati delegeerida ehi-
tusseadustiku §-ga 124 kohali-
ku omavalitsuse üksuse päde-
vusse antud puurkaevu või -au-
gu asukoha kooskõlastamine
Kernu vallavalitsusele kui täi-
tevorganile (otsus nr 41).

• Informatsioonipunktide all
räägiti koolibussi teemadel,
omavalitsuste ühinemisläbirää-
kimistest, Laitse lasteaia ehitu-
se seisust ning pagulaste vastu-
võtmisest jm.

Täpsemalt saab lugeda Ker-
nu Vallavolikogu 24.09.2015 is-
tungi protokollist nr 7.

Volikogu protokollide, otsus-
te ja määrustega on võimalik
tutvuda Kernu valla veebilehel
dokumendiregistris ja vallakant-
seleis.

Määrused jõustuvad kolman-
dal päeval peale Riigi Teatajas
avaldamist.

Vallavalitsuse istungitel

8. SEPTEMBER

Otsustati anda projekteeri-
mistingimused:

• aiamaja ehitusprojekti
koostamiseks Laitse küla Fan-
taasia AÜ 9 kinnistul,

• AS-le Eesti Telekom valgus-
kaabli paigaldamise ehituspro-
jekti koostamiseks Kohatu kü-
las, Kohatu tee, Kirna-Vesiveski
ja Kernu hooldekodu maaüksus-
tel,

• OÜ-le Keskkonnaprojekt
0,4 kV kaabelliini ja liitumiskil-
bi paigaldamise ehitusprojekti
koostamiseks Kaasiku küla Põr-
guväe ja 11381 Munalaskme-
Laitse tee kinnistutel.

Otsustati anda ehitusluba:
• puurkaevu puurimiseks
Laitse küla Kasesalu AÜ 3 kin-
nistul,

• puurkaevu puurimiseks
Vansi küla Vikerkaare AÜ 2 kin-
nistul,

• aiamaja laiendamiseks Kaa-
siku küla Vega AÜ 9 kinnistul,

• aiamaja laiendamiseks Lait-
se küla Püünise AÜ 4 kinnistul.

• üksikelamu laiendamiseks
Kernu küla Raua kinnistul,

• aiamaja püstitamiseks Rui-
la küla Ruila SÜ 16 kinnistul.

Otsustati anda kasutusluba:

• aiamaja kasutamiseks Ki-
buna küla Kajaka AÜ 2 kinnis-
tul,

• elamu kasutamiseks Kibu-
na küla Kajaka AÜ 13 kinnistul,

• aiamaja kasutamiseks Ki-
buna küla Kajaka AÜ 17 kinnis-
tul,

• elamu kasutamiseks Laitse
küla Ulme AÜ 1 kinnistul,

• elamu kasutamiseks Kaa-
siku küla Virmalise AÜ 15 kin-
nistul.

Kooskõlastati rajatava puur-
kaevu asukoht aadressil:

• Kibuna küla, Kaku AÜ 48,
• Kaasiku küla, Põrguväe.

Määrati kooliminekutoetus
18-le esimesse klassi läinud õpi-
lasele.

Otsustati tasuda 2015/2016.
õppeaastal ühe erivajadusega
õpilase erakooli õppemaks ja
maksta kahele õpilasele õpilas-
kodutoetust.

Keelduti erakorralise toetu-
se maksmisest ühele taotlejale.

Määrati küttepuudetoetus
ühele taotlejale, ravimitoetus
kolmele taotlejale ning hoolda-
jatoetus ühele hooldajale.

Otsustati anda Aiandusühis-
tule Laitse-4 (registrikood
80056693, asukoht Laitse küla,

Kernu vald, Harjumaa) võima-
lus Laitse külas Paju üldmaa
maaüksuse (suurus 9807 m²,
sihtotstarve üldkasutatav maa
(017; Üm) 100%) ostueesõigu-
sega erastamiseks.

Määrati sihtotstarbed:

• Pohla külas asuvale Tuuli-
ku üldmaa katastriüksusele –
transpordimaa (007; L) 100%,

• Kaasiku külas asuvatele Pa-
jutaguse üldmaa 1, Pajutaguse
üldmaa 2, Pajutaguse üldmaa 3
ja Pajutaguse üldmaa 4 katast-
riüksustele – transpordimaa
(007; L) 100%,

• Kaasiku külas asuvatele
Ristheina üldmaa 1 ja Ristheina
üldmaa 2 katastriüksustele –
transpordimaa (007; L) 100%.

Määrati tee aluse ja selle tee-
nindamiseks vajaliku maa suu-
rused munitsipaalomandisse
taotletavatele teedele:

• Haiba küla Haiba-Ristema
tee L1,

• Haiba küla Haiba-Ristema
tee L2,

• Mõnuste küla Kohatu-Mõ-
nuste tee L1,
• Mõnuste küla Kohatu-Mõ-
nuste tee L2,

• Muusika küla Maarja tee L1,
• Muusika küla Maarja tee L2,

• Kernu küla Sipasoo tee L1,
• Kustja küla Sipasoo tee L2,

• Kaasiku küla Tuuliku-Ma-
gaski tee,

• Kernu küla Vana-Metskon-
na tee,

• Laitse küla Lossipargi tee,
• Kaasiku küla Sooääre tee,
• Kaasiku küla Anni-Söödi-
põllu tee.

Kernu vallale kuulub Kohatu
külas Kernu paisjärve kinnistu
(katastritunnus 29701:005:
0425).

Kernu paisjärve veetaseme
regulaator (edaspidi tõkestus-
rajatis) asub vooluveekogul –
Vasalemma jõel. Tõkestusraja-
tis on ühendatud riigimaantee
nr 11407 Kernu invakodu tee
(edaspidi teerajatis) km 0,699
alt läbimineva terastorusillaga
ning asub riigimaal (katastri-
tunnus 29701:005:0103). Teera-
jatisse valdajaks on maanteea-
met.

Maanteeamet on teinud et-
tepaneku Kernu vallale kuuluva
tõkestusrajatisse paiknemist riig-
ile kuuluv transpordimaal õi-
guslikult reguleerida tähtajatut
ja tasuta realservituudiga.

Realservituudi sisuks on Ker-
nu paisjärve kinnistu igakordse

omaniku õigus omada riigimaal
tõkestusrajatis ning teostada
seal kõiki töid, mis on vajalikud
selle hooldamiseks, korras-
hoiuks, remontimiseks ja kasu-
tada seda ööpäevaringselt.

Otsustati sõlmida maantee-
ametiga ühiste kavatsuste pro-
tokoll teerajatis ja tõkestusra-
jatisega seotud vastastikkuste
kohustuste määratlemiseks ja
esitada maanteeametile taotlus
riigi omandis oleva maaüksuse
(katastritunnus 29701:005:
0103) realservituudiga koor-
mamiseks Kernu vallale kuulu-
va Kernu paisjärve kinnistu (re-
gistriosa number 14213602, ka-
tastritunnus 29701:005:0425)
kasuks.

15. SEPTEMBRIL 2015

Määrati kooliminekutoetus
kolmele I klassi läinud õpilase-
le.

Määrati alates 01.09.2015
gümnaasiumitoetus kolmele
õpilasele ja muudeti kahele õpi-
lasele makstava gümnaasiumi-
toetuse suurus.

Otsustati maksta erakorralist
toetust ühele taotlejale ja keel-
duti ühele taotlejale toetuse
maksmisest.

Kinnitati Ruila põhikooli
hoolekogu koosseis.

Nõustuti Ruila küla Kristiina
kinnistu jagamisega neljaks
maatulundusmaaks sihtotstarbe-
ga katastriüksuseks – Siili, Nur-
miku, Ulja ja Kristiina – ning
määrati moodustatud katastri-
üksustele koha-aadressid.

Otsustati anda raieluba:

• 1 kase ja 1 harilikul jalaka
raiumiseks aadressil Kaasiku kü-
la Otsa,

• 4 kase raiumiseks aadressil
Kibuna küla Peoleo AÜ 31,

• 2 remmelga, 2 paju ja 1 ka-
se raiumiseks aadressil Pohla
küla, Tuuliku AÜ 26.

Korraldati jäätmevedu.

Otsustati esitada volikogule
eelnõud:

• “Korteriomandi müümine”
(Riisipere tee 21-4),

• “Kernu valla arengukava
aastateks 2014-2020 muutm-
ine”,

• “Kernu valla eelarvestratee-
gia 2015-2019”.

Arutati Kernu valla, Nissi val-
la, Saue valla ja Saue linna ühi-
nemislepingu projekti.

29. SEPTEMBRIL 2015

Otsustati maksta lasteaiatoe-
tust kolmele lapsele kokku sum-
mas 189 eurot, ravimitoetust

seitsmele taotlejale kokku sum-
mas 230 eurot, rehabilitatsioo-
nitoetust ühele taotlejale 30 eu-
rot ja küttepuudetoetust ühele
taotlejale 130 eurot. Keelduti ra-
vimitoetuse maksmisest ühele
taotlejale.

Kehtestati Kirsiaia lasteaia
päevaseks lahtiolekuajaks 7.00-
19.00 ja otsustati lubada 2016.
aasta juulikuuks sulgeda laste-
aed kollektiivpuhkuse ajaks.

Määrati sihtotstarbed järg-
mistele maaüksustele:

• Laitse küla Vaarika üldmaa
– transpordimaa (007; L) 100%,

• Kaasiku küla Vilja üldmaa
1 – transpordimaa (007; L)
100%,

• Vilja üldmaa 2 – transpor-
dimaa (007; L) 100%,

• Vilja üldmaa 3 – transpor-
dimaa (007; L) 100%,

• Vilja üldmaa 4 – transpor-
dimaa (007; L) 100%,

• Ruila küla Ruila üldmaa 1 –
transpordimaa (007; L) 100%,

• Ruila üldmaa 2 – tootmis-
maa (003; T) 100%.

Nõustuti Kibuna külas asu-
vate Tihase AÜ 16, Tihase AÜ 27
ja Tihase AÜ 38 maaüksuste jät-
misega riigi omandisse ning
määrati maaüksustele koha-
aadressid ja sihtotstarbed.

Otsustati alгатada ja esitada
volikogule eelnõu Haiba külas
asuvale Kurvi maaüksusele ela-
mumaa sihtotstarbe määrami-
seks.

Otsustati anda raieluba 2
toominga ning 4 sanglepa raiu-
miseks Kibuna külas Tihase AÜ
4 maaüksusel.

Korraldati jäätmevedu.

Kooskõlastati rajatavate
puurkaevude asukohad järgmis-
tel aadressidel:

• Laitse küla, Püünise AÜ 22,
• Kibuna küla, Peoleo AÜ 31.

Otsustati:

• anda kasutusluba elamule
aadressil Kibuna küla, Leevike-
se AÜ 1,

• väljastada projekteerimis-
tingimused aiama ja projektee-
rimiseks aadressil Pohla küla,
Tuuliku AÜ 15 ja heinahoidla
projekteerimiseks aadressil Van-
si küla, Kõrgepõllu,

• anda ehitusluba puurkaevu
rajamiseks aadressil Kaasiku kü-
la, Vahtra AÜ 50.

Arutati OÜ Kirret taotlust
umbes 0,9 ha suuruse maatüki
ostmiseks Ruila külas Kernu val-
lale kuuluvast Ruila kooli kin-
nistust (29701:001:0287).

☉ KONKURSS

Märka Harjumaa tublisid tegijaid

☉ Terve oktoobrikuu saab esi-
tada oma kandidaate konkursi-
le “Harjumaa Aasta Tegija
2015”.

“Harjumaa Aasta Tegija” on
konkurss, mille raames Harju
Ettevõtlus- ja Arenduskeskus
(HEAK), Harjumaa LEADER te-
gevusgrupid, Kodukant Harju-
maa, Harjumaa Omavalitsuste
Liit ja Harju maavalitsus tun-
nustavad aasta silmapaistvaid
tegusid Harjumaal ja inimesi,
kodanikuühendusi ning ettevõt-
teid, kes on panustanud maa-
konna arengusse. Oma kandi-
daadi saad esitada HEAKi kodu-
lehel www.heak.ee. Leiad sealt
ka varasemate aastate tunnus-
tuse saajad.

Koostöö erinevate asutuste
vahel on aastatega suurenenud,
lisandunud on uusi tunnustuse
kategooriaid.

Sel korral otsime aasta ette-

võtet, aasta väikeettevõtet, aas-
ta kodanikuühendust, aasta toe-
tajat, aasta tegu, aasta sädeini-
mest, aasta küla, parimat LE-
ADER investeeringuprojekti ja
parimat LEADER kogukonna
arendamise projekti.

Kindlasti tead oma piirkon-
nas kedagi, kes tunnustust vää-
rib! Esita ta nominendiks, sest
juba märkamine on tegijatele
oluline.

Kandidaatidele esitatavate
nõuetega saad tutvuda iga ka-
tegooria ankeedi juures.

Hindamiskomisjoni kuuluvad
konkursi korraldamisega seotud
asutuste/ühenduste esindajad
ning iga liigi puhul ka eelmise
aasta võitja. Tunnustused ühek-
sas kategoorias anname üle 24.
novembril Keila kultuurikesku-
ses.

| **Küllli Vollmer**, konkursi
eestvedaja

Ants Heinmäe: “Otsustaja on ikka parem olla!”

☉ “Pole õige, et kümnekonna lehmaga ennast ära ei majanda. Või et väike vald iseendaga hakkama ei saa. Saavad küll. Nii loomapidaja kui vald,” kõneleb diplomeeritud loomatohter, Kernu valla volikogu liige Ants Heinmäe.

Ants Heinmäe ennast põliseks Kernu valla elanikuks ei pea. Sündinud on ta hoopis naabervallas Kohilas.

“Kohilas oli teada-tuntud paberivabrik. Minugi noorus möödus seal,” meenutab nüüd Laitse külje all üksinda väiketalu pidav endine loomaarst.

“Keskkooli lõpuni teadsin ma paberist, selle markidest ja tootmisest palju enam kui loomadest või nende hädadest. Ema isa töötasid vabrikus, minugi kõik koolivaheajad möödusid tehases abitöölisena,” räägib Ants.

Huvi loomaarsti elukutse vastu tekkis, nagu noortel ametivalikuga ikka käib – keegi lähikonnast hakkab õppima ja...

“Mul naabripoiss läks Tartusse veterinaariat studeerima, Vene kroonust tulles läksin talle sinna külla ja... ametivalik oligi otsustatud,” räägib Heinmäe.

Kui Maaülikoolist (toonane Eesti Põllumajanduse Akadeemia) diplom käes, suunati noor veterinaar 1980. aastal Riisipe-re sovhoosi loomaarstiks. Edasi jätkus sama töö juba Haiba sovhoosis Kernu mail.

“Kui Haiba sovhoos lõpetas, päris Haiba kolhoos selle varad ja kohustused,” meenutab tänane väiketalupidaja maarahvale keerulisi riigimajandite lõpuasasid. Kui ka kolhoos otsa sai, tekkis siinkandis veel mitu väiksemat põllumajanduslikku kooperatiivi, aga ega enamikus neilgi pikka iga polnud.

“Mina olin õnneks 1984. aastal sovhoosilt talumaja ostsund, ka lattu kümnele lehmale kuulus selle juurde,” ohkab Ants Heinmäe vanu aegu meenutades kergendatult. Ei pidanud päris nullist alustama. Vähemalt koht, kus loomi pidada, oli olemas. Ja sovhoosis töötatud aastate eest seisis ka tehnikat õues.

30 aastat taluelu

Nüüdseks on Ants Heinmäe 30 pikka aastat selles talus elanud. Lehmi on laudas kümnekond. Lisaks noorloomad ja vasikad.

“Ega siia rohkem loomi mahugi. Sellega on piir seatud,” muigab Ants Heinmäe, kes viimased aastad on loomadega ilma perenaiseta loometanud.

“Elu teeb vahel selliseid keerdkäike,” ütleb ta napilt. “Heina teen talgute korras – siis tulevad sõbrad-sugulased appi.”

Üks tähtis mees käib peremehel veel abis talutööd tegemas, talus toimetamas. Mehe nimi on Andres. Ja hakkas ta Ants Heinmäel abis käima juba siis, kui Kernus veel hooldekodu oli. Tervematel hooldealustel oli tegevust vaja. Ja loomaarst Ants kutsus Andrese appi loomadelt ve-

Fotod: Ülo Russak

“Tõi üks tuttav ülemöödunud suvel mulle kolm poni karjamaale, palus silma peal hoida. Hoidsin – vist liiga hästi. Nüüd ongi need ponid minu karjamaal, talveks teen heina kah,” muigab Ants Heinmäe. Omaniku lapsed käivad seal ainult vahel ratsutamas.

Abimees Andres on Tallinna Kesktrul piimapütte maha laadimas. Talutöö talle meeldib – palju parem kui hooldekodus tühja passida.

reproove võtma. Kui sovhoosi-aeg lõppes, hakkas Andres taluperemees Antsul talus abiks käima – lauta rookimas, loomi harjamas, neid karjamaalt lauta ajamas. Tööd on talus alati palju. Nüüd on hooldekodu kolinud Kernust Vääna-Vitti, aga Andres käib Antsul ikka abis.

“Neljapäeva õhtul toon ta oma autoga siia, pühapäeva õhtul-esmaspäeva hommikul viin tagasi. Mehele talutöö meeldib,” kiidab Ants Heinmäe oma truud abilist. Talutöö aitab hooldealusel hooldekodu ellu vaheldust tuua. Ja natuke tuleb ka materiaalselt tuge.

Ants Heinmäe aga usub, et on vähemalt ühele inimesele head teinud.

Väiketootmise mõte

Kas pisikese karjaga majandab ennast ikka ära? – sellele on endine suurkarjade loomaarst tihiti mõelnud. Tavaarusaam on – ei tasu. Ja tavaarusaama kujundab meie riiklik põllumajanduspoliitika.

“Kokkuostu piima viia ei tasu, kokkuostuhind on nii madal. Aga kui kliente ja tarbijaid on, kellele piima müüa, siis saab hakkama, tasub ära,” on Ants Heinmäe kindel seisukoht. Laitses õnneks on, kes maapiimast hoolivad. Eriti suvel, kui suvilad rahvaga täituvad. Siis tuleb piimast puudugi. Sügisel läheb

piim aga otse Tallinna Kesktrule

Väiketootmisel on veel teinegi mõte, teab nüüd juba üle 60 aasta ilmas elanud mees. Nooremata seda mõtet ei mõelnud, aga loomaarstina töötades koges küll: vanamammid, kes oma ainukese lehma liha-kombinaati viisid, läksid ka ise varsti parematele rohumaa-dele. Nii ei aita väikeloomapidamine maal ainult elu mitmekesistada, vaid ka inimesi tegusana hoida.

Korruptsiooni pole

Kolm koosseisu on Ants Heinmäe kuulunud ka vallavolikogu koosseisu, olnud majanduskomisjoni liige.

“Eks loomaarst on alati olnud küla peal tuntud inimene, seda eriti varem, mil igas peres loomi peeti. Siis vajati ka veterinaari abi. Käisid perest perre, kuulasid inimeste muresid, rääkisid omi mõtteid elust ja kohalikest oludest. Arutasid kõigiga ühiselt, kuidas võiks mõnda asja paremini teha,” meenutab Heinmäe oma sattumist poliitikasse.

Ühtegi erakonda ta ei kuulu, esindab volikogus oma valijaid valimisliidus Koostöö.

Et “suure poliitika” viimase aja tõsine tõbi, korruptsioon, Kernu valla juhtimisel endas mingit ohtu võiks kujutada, se-

da volikogu liige ei usu. Mis sest, et valimisliit Koostöö eesotsas vallavanem Enn Karuga on Kernu valda juhtinud selle iseolemisest saati ehk rohkem kui 20 aastat.

“Loomulikult on väga pika-aegne ühel kõrgel ametikohal püsimine oht ka korruptsiooni tekkeks – nagu on see tõenäoliselt Tallinna linnas ja sadamas – aga Kernu vallas ei liigu nii suured rahad, et need partei kassade täitjaid huvitaks,” on Heinmäe kindel pikka aega valda juhtinud inimeste aususes. Kernu on nii väike, et kuidas saab keegi kellegi tagant varastada ja pärast talle silma vaadata. See on väikese omavalitsuse õnn. Kõik tunnevad oma valla juhte. Ja juhid inimesi.

Kui vald nüüd peaks järgmistele valimiste aegu, 2017. aastal suureks kasvama, ühinema Saue ja Nissi valla ja Saue linnaga, siis...

“Mina ei usu, et üks ühine-mine nagu nõiajävel kuskile veel rikkuse tooks. Pigem võiks Tallinnas ametnikke koondada, kui neid maal veelgi vähemaks võtta,” arvab Heinmäe. Kui aga ühineda tuleb – see on riigi poliitika – siis on Ants Heinmäe, elukogenud inimese arvates ise parem otsustada, kellega ühineda. Otsustaja on ikka parem olla kui see, kelle üle teised otsustavad.

| Ülo Russak

Kokku saada põhimõtteliselt võib! Aga kuivõrd kokku, kui on miskit vahel?

☉ Kes sa oled, inimene? Karjaloorm või pundar lihaskiude, närvilõpmeid ja veresooni, mis uhkes üksinduses ümber oma terasest tõsikindla tuuma ümber pöörleb? Kes sa oled, viisipidaja? Omasarnaseid otsiv ja ligitõmbav ansambliunnetuse kummardaja või solist, kui tahes hoolimatu solipsistliku hoiakuga hooletus ilmaruumis kaosest korda loomas?

Koorilaul on läbi sajandite kandnud mitmeid narratiive ja kõige rohkem räägitakse kooritraditsioonist veel tänagi rahvusliku identiteedi hoidmise ja säilitamise kontekstis. Praegune põlvkond koolinoori ja töötateliisi inimesi on aga üha vähem hoolimas oma rahvusest nõnda, nagu seda on tehtud ajalooliselt murdelisematel aegadel.

Meie põlvkonnal on teistsugused probleemid – väiksemad suure ilma kontekstis, aga tähtsamad meile endile. Meie arusaam koorilaulust ei kätke endas vahendit saavutada vabadus rahva või riigina. Elame individualismiajastul ja vabaduse mõiste seostub minule endalegi millegi väga isikliku ja varjulolevaga, mida võin tunnetada pigem ise ja üksinda kui suhetesüsteemis teiste enesetaoliste elementidega.

Muusika on *ainus kunst*, mis liimib inimesed kokku täpselt samasse aega.

Ometi ei ole rahvuslikkuse temaatika ainus, mis koorilauluhuvilised kokku toob – seda eriti tänasel ja homsel päeval. Mina isiklikult tunnetan, et laulmise või mis tahes teise kunsti-ga tegelemine rahuldab minu vajadust oma isiklikele argiprobleemidele, -rõõmudele ja lõpuni arendamata sildistamatutele mõtetele kujundite kau-du tähendus anda.

Muusikat eelistan ise siinkohal teistele kunstidele, kuna ta nii pretensioonitu, pieteeditundelise ja pealetükkimatu filtri-

na toimib, mis minu isiklikud mõtted, emotsioonid ja tunded mingile mõtestatud kujule kannab. Tõepoolest, kui kujutava kunsti taies peab mõju avaldama hetkega, siis muusika peab peitma, selleks et midagi ilmutada.

Needsamad kujundid, mis on meie oma mõtete ja muusikalise tulemi vahel, aitavad siduda igapäevaelu, mälestusi, kollektiivset identiteeti. Ja mitte ainult! Muusika on ainus kunst, mis liimib inimesed kokku täpselt samasse aega. Võimatu on laulda koos, kui kas või ühe inimese mõtetes on laulu kontseptsioon sajandiksekundi võrra hilisem.

Kooslaulmise vägi toimib läbi aegade edukaima massipsühhoo si võttena, mida me sageli enesele ei teadvusta. Muusika ei ole tolerantne inimeste suhtes, kelle mõtete erinevused on kaleidoskoopilise liikumisega. Kes tahavad nii mõttes, sõnas kui ruumis koos laulda, on sunnitud helikõrgusi, nende kooskõlasid ja rütmilist plaani ajas mõistma täpselt ühtemoodi. (Ma parem ei hakka tsiteerima lugematuid uuringuid selle kohta, kui mitmekülgselt kooslaulmine arendab harmooniataju, koordinatsiooni, kuulamisoskust ja korrestab psüühikat! Ja kui vanemas eas enam ei arendagi, siis vähemalt pärsib selliste meeleliste tajumustrite töös-hoidmine mõtlemise taandarengut.)

Selliste jõu-, ilu- ja harmoonianumbrite koostoimimise tulemusena sünnibki muusika, mis toob inimesed ühes oma ilusate või inetute mõtetega kokku täpselt samas ajas.

Kernu valla segakoor ootab uuel hooajal liitujaid, et sünteesida koos häid muusikalisi mõtteid. Saame kokku, et meie vahel saaks olla muusika oma kõikide võlude, valude, dissonantside ja konsonantsidega, õigete ja mõnikord valede nootidega!

| **Reet Ristmägi**, Kernu valla

segakoori dirigent

(reet.ristmagi@gmail.com)

☉ HUVITEGEVUS

RAHVAMAJA RINGID

Laste näitering	E 16.00	Juhendaja Kaja Vaher
Täiskasvanute näitering	E 17.00	Juhendaja Jaanus Kõrv
Memmede rahvatants	K 18.00	Juhendaja Marju Teekivi
Laste tantsuring	N 15.30	Juhendaja Liis Aasamaa
Täiskasvanute keraamika	N 17.00	Juhendaja Eve Hint
Koorilaul Ruila mõisas	K 18.30	Dirigent Reet Ristmägi

SPORDIRINGID

Koroona Jooga	E, N, L N 20.00	Juhendaja Nikolai Morozov Juhendaja Regina Lauri (osalus 5 €)
Võrkpall	T, N 19.00	Juhendaja: Kuldar Paju
Laste kergejõustik (I kuni IV klass)	T 17.00	Juhendaja Kuldar Paju
Laste kergejõustik (alates V klass)	T 18.00	Juhendaja Kuldar Paju
Lauatennis noored	K 15.00	Juhendaja Kaljo Põldaru
Lauatennis tippisport	K 17.00	Juhendaja Kaljo Põldaru
Lauatennis rahvasport	K 19.00	Juhendaja Kaljo Põldaru
Lauatennis noored	R 16.00	Juhendaja Kaljo Põldaru

Ringides osalemine on tasuline lähtuvalt Kernu vallavalitsuse

22.12.2009 korraldusest nr 726:

üksikpilet 1,60 €

poolaastakaart 20 €

aastakaart 32 €

Pensionäridele ning lastele (kuni 18 a.) tasuta

Ühe küla suvi

☉ Mõnuste külas on ikka nii olnud, et kohalikud ja suveks maale nautima tulnud lapsed heelistavad varahommikul teineteisele, et kelle juures me täna mängime. Seegi suvi ei olnud mingi erand. Et aga lastel väga “igav” ei hakkaks, sai vanemate eestvedamisel töökasvatust jagatud.

Esmalt hakati käima Sepa talus abis lehma karjatamas ja jäneseid ning kanu söötmas. Kord läks tööhoog isegi nii suureks, et mindi sõnnikuroobi pärast ja-gelema, kõik tahtsid oma panuse anda. Sepa talu noorperenaine Pille aga sai lastega imeliselt hakkama, ega muidu nad iga päev sinna talusse poleks kipunud.

Abiks oldi veel Sepa talu kartulivõtu talgutel ja Kulli talus puude ladumistalgutel.

Varakevadel oli meil plaani võetud teha üks dokumentaalfilm Mõnuste küla suvest ja tegemistest, just selline, nagu ta on aastal 2015. Tänu Kohaliku

Omaalgatuse Programmile saadi rahastus filmivõteteks. Võttepäevi oli kokku kolm, esmalt intervjuueeriti külavanem Anut, kes on selles külas sündinud, ja seejärel uusasukat ja külavanema abi Merlet. Räägiti Mõnuste külast ja kogukonnast just sellisena, nagu nemad seda näevad. Teine võttepäev oli Mõnuste küla IV kokkutulekust ja kolmandal võttepäeval tehti juba talgutöid. Üks killuke ajalugu jälle jäädvustatud.

Film on loodud OÜ Vares Film poolt ja salvestatud DVD-le ning kõik huvilised saavad seda näha, kui küsivad salvestist külavanema abi Merle (5342 3483) käest.

Igasse päeva rõõmu soovides, | **MTÜ Mõnuste Külaarendamise Selts**

Fotod: MTÜ Mõnuste Külaarendamise Selts

Kartulivõtutalgud Sepa talus.

Vilgas puude ladumine Kulli talus.

Sepa talus abis jäneseid ja kanu söötmas.

Riisikate ühine spordipäev Kernu kooliga: soojendus jooksuks.

Õpetajate päev lasteaias.

Soe sügis Riisikas

☉ Riisika lasteaed on täna kolmerühmaline, alles jäid kõik riisikad: Kaseriisikas (2-3-aastased), Kuuseriisikas (4-5-aastased) ja Männiriisikas (6-7-aastased lapsed). Osa lapsed on küll ootamas uue Laitse lasteaia avanemist, kuid seni on neil võimalik jätkata Riisika lasteaias tuttavat rada. Kohe õppeaasta alguses tuli Männiriisika lapsed üle mõõta ja pikkuse järjekorda seada. Õpetaja Lea sai selgeks, kes olid suve jooksul kõige rohkem kasvanud.

Seejärel võis minna Kernu kooliga ühisele spordipäevale, kuhu õpetaja Sirje lasteialapsi lahkesti kutsus. Peale soojendustrenni ootas stardis mõnus õpetaja Ain, kes lapsed jooksma lähetas. Seejärel suunduti paljaviske ja kaugushüppega tutvust tegema. Lõpetuseks saatis õpetaja Sirje kõik lapsed orienteerumisarjale, suurele staadioniringile. Koolieelikud jaksasid lausa kaks ringi joosta, kuid noorematel lastele olid oma õpetajad julgestuseks kaasas.

Uus muusikaõpetaja Annika toetab õpetajate iganädalasi tegevusplaane läbi eripalgeliste muusikaliste tegevuste. Sügise sünnipäeva puhuks oli avatud saalis sügisnäitus, mis tuli üheskoos veelkord hoolega üle vaadata. Sügise tulekut tähistati lauludega erinevate tuulepillide saatel. Kõik rühmad on teinud pikemaid või lühemaid loodusmatku metsa või rabasse, kus seened olid täiesti olemas, nii riisikad kui muud. Õpetajate päev 5. oktoober oli erakordselt õpetajaterohke päev lasteaias. Juba varahommikul võttis lasteaed töötajaid vastu magusa pidupäevakringli lõhnaga. Kokatädi Anne küpsetas varem kui tavaliselt, et valmis jõuda kolm kringlit. Kohe peale hommikusööki viisid õpetajad läbi planeeritud tegevused, et anda lapsed üle mänguajaks aktiivsele lastevanematele, kes olid tulnud rühmaõpetajatele andma paaritunnist vabadust tegelda oma külalistega. Rühmadesse kogunesid uued abivalmis õpetajad: Katrin, Ket-

Orienteerumine spordipäeval.

Riisikad on seatud pikkuse järgi ritta.

lin, Mari- Anna, Karin, Madis, Gerli, Terje ja Reet, kes leidsid lastega kiirelt ühise keele. Kaseriisika rühma võeti kaasa Hanna-Briti noorem vend, kel vanust napilt paar kuud. Tema oli pisikene elus nukk kõigile rühmakaaslastele, keda oli vahva jälgida.

Riisika lasteaeda saabusid ka Kirsiaia lasteaia õpetajad, kelle vastuvõttu alustasime ringkäigu rühmadesse, sest kõik töötajad ei olnud meie maja näinud.

Suur oli Männiriisika laste üllatus, kui rühma sisenes lisaks kolmele asendusõpetajale veel kümme uut õpetajat. Mis täna küll toimub?! Rühmades vaadati erilise huviga üle Laitse lasteaeda minevad lapsed. Meie endine ja Kirsiaia uus õpetaja Maire tundis ära kõik meie lapsed ja ütles, et väga kodune tunne on oma endises rühmas olla.

Lapsed olid kullatükid

Peale tutvustavat majatuuri istusime saalis Riisika ja Kirsiaia lasteaia õpetajate ühises vestlusingis ja pidasime aru ühis-

ürituste võimalikkusest. Kuna vahemaa kahe lasteaia vahel on piisavalt suur ja selleks on vaja transporti, siis esialgu sai ühine spordiüritus lükatud kevadesse, lootuses heale eelarvele. Rita lubas edaspidi kõigile õpetajatele ette näidata uhket uut Kirsiaia lasteaeda, kui kõik on komplekteeritud ja lapsed “talsutatud”.

Kui lapsed olid õueski oma mängutuuri teinud, siis tulid uued õpetajad saali kringlituurile ja ümber laua arutlema, kuidas need paar tundi möödusid. Kõik õpetajad jäid rahule, sest lapsed olid olnud kullatükid. Ühiselt lubati ka järgmisel aastal appi tulla, mis on väga tänuväärne.

Kokkuvõtteks oli vahva õpetajatepäev, millele eelnes Kernu valla poolt organiseeritud meeldejäädav teatri külastuskäik Kummusse. Suur tänu vallavanemale, kes väärtustab ka lasteaia-õpetajaid ning tegusaid lastevanemaid, kes tulevad alati appi oma nõu ja jõuga.

Kõigile õpetajatele sahisavat sügist soovides, | **Riina Riisikast**

Kirsiaia lasteaed Laitses

☉ 2. novembril avame Kirsiaia lasteaia. Ootame kõiki lapsi ja lapsevanemaid esimesel lasteaiapäeval hommikul kell 7.30, et astuda esimest korda üle lasteaia läve Laitses.

Teid võtavad vastu Õiekestes rühmas õpetaja Karin, Mesimummide rühmas õpetaja Maire koos abiõpetajate ja Kirsikes-te rühmas õpetaja Liis Fuks abiõpetajatega.

Kõikide küsimustega võite pöörduda lasteaia õppealajuhataja Rita Puki ja direktor Tiia Rosenbergi poole.

Õpetajad on saanud lasteaia ehituse ajal aega täiendkoolitusteks, nii kohustuslikeks kui ka erinevateks põnevateks õppepäevadeks. Huvitav kogemus lasteaia personalile oli abiõpetaja töö koolis. Saime aru, et harjutame oma lapsi täitma roh-

kem käske-keelde, kui oma tegevust ise planeerima ja juhtima. Nii loodab ka esimese klassi laps, et keegi seisab veel kogu aeg kõrval ning ei oska ise ennast organiseerida – riietada, õppevahendeid välja võtta, tegevust mõtestada, abi küsida jne. Kui koolitulevalt lapselt ei nõuta veel lugemisoskust, vaid lihtsamate sõnade kokkuveermist, siis ainekava ning õppe-materjalid on orienteeritud klassi keskmise tasemele ning eeldavad lugemisoskust ning üksikud mittelugetavad jäävad raskustesse. Seepärast on oluline pöörata tähelepanu lasteaias koolivalmidusele, et kõigil oleks rohkem kasu ja rõõmu lasteaiast, koolist ning koosolemisest. Õigeaegne ettevalmistus tulevikuks, hea keskkond harjutamiseks ja õppimiseks ning uu-

Ruila kooli õpetajad.

dishimu rahuldamiseks aitavad meil isemõtlevatel inimestel kasvada, õnnelikud olla ning oma unistusi ellu viia nüüd ja hiljem.

NB Kingitusteks sobivad häs-

ti läbiloetud ja riulitel uusi lapsi ootavad raamatud, mänguasjad.

Kohtumiseni uues lasteaias! | **Tiia Rosenberg**, Ruila põhikooli direktor

Fotod: Haiba lasteaed

Fotod: Ruila põhikool

Spordinädal Kernu põhikoolis

7.-13. septembril tähistati Eestis esimest korda üleeuroopalist spordinädalat. Selle ettevõtmisega ühines ka Kernu põhikool, pakkudes õpilastele mitmesuguseid huvitavaid liikumisvõimalusi.

☉ Esmaspäeval tutvustati kogu kooliperele spordinädala tege- misi ning kõikidel õpilastel oli võimalus kirja panna, mida nemad spordinädalalt ootavad. Killukesti laste mõtetest:

...kokkuvõttena ootan ma liikumispäeva, et inimesed kõnniks või kasutaksid kondimootorit töötavaid asju, et oleks kõik puhtam ja tervislikum. Ootan, et inimesed ei kasutaks kütuse peal töötavaid asju, sõidukeid.

...ja kui tuleb liikumispäev, siis inimesed liigutavad end. Ja ma ootan, et kõik inimesed võtaks osa sellistest asjadest, näiteks: spordipäev, olümpiamängud, teatejooks, orienteerumine. Ja liikumispäeval on, et me kõik liiguks rohkem ja see aitab ka.

...et selle nädala jooksul saaks õppida midagi uut ja huvitavat ning eriti midagi sellist, mida saaks kasutada ülejäänud elus.

...juba üks harjutus annab palju.

...lõpuks kui selgitatakse välja kõige sportlikum klass, võiks ka välja selgitada kõige sportlikuma õpetaja!

...reedel on spordipäev ja ma proovin võita mõne asja, ei usu, et võidan aga häid tulemusi ootan ikka.

Teisipäeva teema oli “Sport ja kunst käsikäes!”, mille tulemusena valmis ühistöö “Mina liigun”. Iga õpilane sai ülesandeks üks inimese kujutis paberist välja rebida. Seejärel tuli rebitud tükkidest inimene valitud spordialale iseloomulikku poosi paigutada. Esimesest “ei oska” ehmatusest üle saanuna, oli töö lõbus ja tulemused toredad.

Lisaks toimus sel päeval kehalise kasvatuse tundides orienteerumisjooks, mis oli eriti põnev just algklasside õpilastele, kellest palju selle spordialaga esmast tutvust tegid.

Kolmapäeval toimusid sporditeemalised viktoriinid. Viktoriini küsimused koostasid Sirje Raud ja Liis Aasamaa.

1.-4. klassi viktoriini aitasid läbi viia Eve Hint, Pille Piho ja Liina Vösa.

1.-3.koht läksid jagamisele võistkondade Smurfid, Mõmmi 6 ja Supermans vahel. Iga võistkond jäi vähemalt paarile küsimusele vastamisega jänni, kuid siiski olid tulemused kokkuvõttes väga head.

5.-9. klassi viktoriini viisid läbi Liis Aasamaa ja Tiina Lorents: 1. koht Rimi Käikkonen, 2. koht Rõõmupoisid, 3. koht Kallid.

Võistlus oli väga tasavägne, küsimused olid huvitavad ja harivad. Paar küsimust olid küll nii keerulised, et neile keegi vastata ei osanud. Saimegi kõik targemaks!

Neljapäev oli ratta- ja motospordipäev.

Fotod: Kernu põhikool

Kernu kooli spordipäev.

Õpetaja Ain koostas koolis krossisõitjate postrite näituse. Kokku oli kogutud endiste ja praeguste tippsõitjate originaalautogrammidega postrid. Silmapaistvaim neist kindlasti motokrossi 10-kordse maailma-meistri Stefan Everts'i poster.

Kõik, kel oli võimalik, tulid sellel päeval kooli rattaga! Jalgrattaspordist, varustusest ja riitusest ja võistlustest/üritustest rääkis õpilastele üks meie lapsevanem, Kristjani ja Melanie isa Vahur Fuks. Tema juhtimisel ja osavõtul toimus rattakross ka meie õpilastele. Sellest osavõtt oli vabatahtlik ja esialgu tulid starti vaid mõned õpilased, kuid üsna pea tuli anda lisastarte ja kokku läbis raja kolmandik kooliperest. Tulemused olid järgnevad:

1.-3. klassi 1 km krossirajal oli kiirem ja osavam Siim Westholm (2. kl), talle järgnesid Mark Markos Kaur, (samuti 2. kl) ja Aksel Michelson (1. kl).

1,5 km krossirajal 4.-5. klassi poiste arvestuses olid võidukad Andre Rõõm ja Markus Rõõm (5. kl) ja Kardo Kuusk (4. kl) saavutas 3. koha.

6.-9. klassi poiste arvestuses oli kiirem Andri Toomeoja (8. kl), talle järgnesid Martin Kaur ja Kristjan Fuks (6. kl).

Tüdrukutest oli kiirem Kätlin Kuusk (7. kl), talle järgnesid Karina Antonis (6. kl) ja Hanne Liia Toomeoja (7. kl).

Erilist kiitust väärib Mariin Laigu, kes oli nooremate tüdrukute esindaja.

Motospordipäeva tegi meelde jäävaks aga Ülo Raudsepp, Suzuki Team Estonia juht ja omanik, kes tuli kohale väikesete krossirataste ja ATVga. Samuti oli päeva organiseerimisel suureks abiks lapsevanem Tiit Möll. See oli võrratu vaatepilt: väikesed poisid, mootorrattad ja ATV ning võimalus neil ka sõita!!! See rõõm, ohin ja tahtmine üha uuesti rajale minna. Päe-

va tipphetkeks sai 9. klassi õpilase Henri Mölli ja poiste tööõpetuse õpetaja Ain Kauleri omavaheline oskuste demonstreerimine krossiratastel. Lõpetuseks said ka tüdrukute silmad särada, kui neid platsil krossiratastega ringi sõidutati!

Aitäh teile põneva ja vahva päeva eest Ülo Raudsepp, Tiit Möll ja Vahur Fuks!

Reedel toimus kooli spordipäev Kernu staadionil. Põhialaks oli neljavõistlus: 60 m jooks, kaugushüpe, pallivise või vanematel klasside kuulitõuge ning 400 m jooks.

Spordipäeval olid võidukad ja saavutasid paremaid tulemusi järgmised õpilased:

1.-3. klassi poistest Siim-Patrik Westholm, Mark-Markos Kaur ja Aksel Michelson; tüdrukutest Melanie Fuks, Janeta Samlas ja Kristella Kadak.

4.-6. klassi poistest Kristjan Fuks, Andre Rõõm ja Ralf Randviir; tüdrukutest Karina Antonis, Ingrid Ploom ja Anabel Karu.

7.-9. klassi poistest Henri Möll, Steven Erik Korol, Rait Raju ja Martin Kaur; tüdrukutest Carmen Riiv, Ebeli Teder ja Elise Uurimäe.

Parimatest tulemustest väärib esiletõomist Henri Mölli 60 m jooksu aeg 7,82, tema kaugushüppe tulemus 5.60 ja 400 m jooksu aeg 59,98.

Viimase alana läbisid kõik õpilased 1500 m orienteerumisraja.

Spordipäevast võtsid osa ka lasteaiavahel rühmad. Oli vahva vaadata nende pisikeste poiste ja tüdrukute pingutusi jooksurajal, kaugushüppes ja palliviskes. Samuti meeldis neile väga lihtsa orienteerumisraja läbimine staadioni sisealal.

Spordinädala läbivi teema oli aga “Jaluta kooli!”, mille eesmärk oli soodustada õpilaste liikumist ja kujundada nendes keskkonnahoidlikku mõtteviisi.

Kutsusime kõiki üles rohkem liikuma. Kõik õpilased olid oodanud kooli jalgsi, rulluiskudel, tõuke- või jalgrattaga. Nädala lõpuks selgitasime välja kõige rohkem kooli jalutanud klassi-kollektiivi.

Õpetaja Pille Piho tegi põhjaliku kokkuvõtte sellest kuidas õpilased sel nädalal koolis käisid. Tulemused olid väga head, ligikaudu 74% meie õpilastest liikus kooli jalgsi või rattaga. Esikoht oli 5.-6. klasside käes, kes peaaegu kõikidel päevadel käisid koolis jala või rattaga, sama tublid olid ka 3. klassi õpilased, kellest 93% ei tulnud kooli bussi või autoga. 8. klassi õpilaste hulgas oli see tulemus 87%.

Tublimad jalgsi või rattaga liikujad olid I klassis Heleri Vösa ja Aksel Michelson; II klassis Lauri-Heinrich Hermaste, Mark-Markos Kaur ja Siim-Patrik Westholm; III klassis Sebastian Kaldaur; IV klassis Renate Sireliite Aasa, Kardo Kuusk ja Ranel Laanemets; V klassis Markus Rõõm, Andre Rõõm ja Markus Kaur; VI klassis liikusid kõik õpilased jalgsi või rattaga; VII klassis Kätlin Kuusk ja Mari Roop ning VIII klassis Henry Allas.

Spordinädala meeolulikul lõpetamisel anti üle auhinnad, mis olid koolile üle-eestilise spordinädala organiseerijate ja sponsorite poolt saadetud. Kuna võistlusi oli nii eripalgelisi siis jagus ka kohadiplomeid väga paljudele. Need lapsed, kellele sel nädalal esikohti ei jagunud, said toredad osavõtudiplomid. Rõõmu ja emotsioone jagus kauemaks.

Kokkuvõtteks saame kindlalt öelda, et spordinädal aitas kaasa sellele, et edaspidi väärtustame veel rohkem aktiivset eluviisi ja hoolitsemise paremini oma tervise eest!

| **Sirje Raud, Liis Aasamaa ja Eve Hint**

Õpetajate päev Kernu põhikoolis

☉ Nagu traditsiooniks, olid 5. oktoobril õpilaste ees õpetajate asemel 9. klassi õpilased. Õpetajad olid selleks päevaks ametist vabastatud, ja kuigi neile vaba päeva ei antud, said nad sellel päeval “tuusiku paradiisi”. “Tuusiku” said Tiina Lorents, Tiina Nurmela, Pille Piho, Liina Vösa, Marina Pašina, Piret Alev, Anu Lõõr, Virve Õunapuu, Liis Aasamaa ja Ene Rooma. Ülejäänud õpetajad, kes oma töökoolest mujuks täitsid, jäid seekord paradiisist ilma. Täpsemalt öeldes oli see “tuusik paradiisi” loominguline päev kunstiklassis. Ja et päev ikka asjalik oleks, oli õpetajatele määratud iseseisvaid tööülesandeid.

Esimeseks ülesandeks said õpetajad gvaššidega maalida natüürmordi. Kõigi töödelt on võimalik tuvastada kann ning selles olevad lilled. Väga tublid!

Teiseks ülesandeks oli kirjutada muinasjutt. Iga õpetaja kirjutas jutust jupikese. Kokku sai “Lugu draakonist, kes koolima-ja ära kaotas”:

Seitsme maa ja mere taga iid- sel ajal elas suure mäe otsas väike draakon. Väike draakon oli ju- ba kooliealine ja käis draakonite koolis. Draakonile meeldis koolis matemaatika tund, kuid vahetun- nis juhtus ka mõni koerustiikk. Ükskord vara hommikul, kui väike draakon üsna unise peaga kooli jõudis, vähemalt ta arvas, et jõudis kooli, tabas teda suur üllatus. Vaatas korra, vaatas kaks ja alles kolmanda korra järel sai aru, et kooli polegi! Kuidas sai see küll sündida, et kooli pole. Igal hommikul oli ju olnud.

Võike draakon helistas emale, et küsida, miks praegu kooli pole. Ema aga oli juba tööle läinud ja ei saanud kahjuks vastata. Draakon pidi iseenese tarkusega hakkama saama mida edasi teha. Ta asus omal käel koolimaja otsima.

Draakonipoeg hakkas astuma mööda metsateed, lootes, et koh- tab kedagi, kes oskaks tema kü- simusele vastata. Metsatee oli ääristatud tumedate kividega ja roheliste põõsastega, mis ajas hirmujudinad peale. Äkitselt oli kosta krabinat – mööda metsa- teed veeres kakuke, suur ja hirmuäratav. Kakuke lähenes väike- sele draakonile, sellel tõusis hirm kurku, ei saanud sõnagi suust. Viimaks sai aru, et oht on suur. Rabeles-rabeles ja tõusis lendu. Lendas mõnda aega, aga tiivad ei kandnud. Maandus siis uuesti metsarajale.

Metsaraja ääres kasvasid suu- red taimed, mida väike draakon ei tundnud. Nende taimede vahel kõndis ja korjas ussilaka siniseid

marju suur ja marutõsine Puna- mütsike. Punamütsike küsis, ku- hu draakon teel on, ja kuulnud, et ta otsib kadunud koolimaja, hakkas talle hirmuäratavalt läh- enema. Draakon sai aru, et Pu- namütsike tahab teda alla neela- ta ja hakkas taganema. Hädavae- valt suutis ta pääseda verejanu- lise tütarlapse käest. Hingelda- des ja hirmuvärinaga jätkas või- ke lohe otsinguid.

Mõne aja pärast nägi ta põõ- saste vahel poissi ja tüdrukut: need olid metsas sihitult hulku- vad Hansuke ja Greteke. Hansu- ke ja Greteke tormasid karjades draakoni poole. Greteke rabas hoolimatult soomuseid draakoni kõrvade lähedalt ja Hansuke kar- gas talle selga ning kahe käega rabas külje pealt soomuseid. Draakonipoeg rabeles mis hir- mus. Äkki tundis ta kellegi tuge- vat haaret. Draakoni jalad tõu- sid maapinnalt üles ja ta leidis end istumas suure tamme oksalt. Enda kõrval nägi ta aga öökulli – tarka lindu, kes teda sõbralikult läbi ümmarguste prilliraamide silmitses. Tamme võrast paistis ümbrus ja oh seda rõõmu: taa- mal paistis tuttav maja... Kooli- päev võis jälle alata.

Kolmas ülesanne oli luua luuletus selle päeva õpetajatest, ehk siis 9. klassi õpilastest nen- de uut ülesannet täitmas. Siit luuletus:

Tänased õpetajad

*Henri juhib täna kooli,
See ei ole tema moodi.
Täna on ta tõsine
Asjalik ja asine.
Kertu emakeele õpetajana
Lastel silmad paneb särada.
Laura korjab õues lehti,
õpetamaks selgeks tähti.
Talle abiks Kristin on,
Üheskoos nad tublid on!
Ebeli teab inglise hästi,
Teeb kõike nii, kuid kästi!
Sandra täna kohal vara,
Hoiab uhkelt kooli vara,
Õpetajaks päris paras.
Rait on täna väga raju,
Tal on täitsa mata aju.
Täna kõik nad õpetajad,
Õpetavad, mida vaja.
Üks kord aastas nende päev
Edukalt see korda läheb!*

Neljandaks ülesandeks oli koguda julgust, et oma iseseisvaid töid aktusel esitleda ja kaitsta. Mingil põhjusel jäi julgus leidmata ja ülesanne lükati huvijuhhi kanda. Huvijuht Liis Aasamaa saabus tubli hilinemisega, vabandades koduste põhjustega ja kandis tööd uhkelt ja lõbusalt ette!

Aitäh 9. klassi “õpetajatele”!
| **Liis Aasamaa ja Eve Hint**

Foto: Kernu põhikool

Õpetajate maalitud natüürmordid.

Kernu mõisa omanike esindaja, renoveerimise eestvedaja Krista Ruus koos ärijuht Maarja Lillemäega vastrenoveeritud fassadi ees.

Kohalikud meistrimehed Valdur Vilepill ja Ivar Ruiso on mõisa renoveerimisel meistritena ametis. Valdur värvib seinu ja teeb muid töid, Ivar Ruiso on ametis aga akende restaureerimisega.

Renoveeritav kahe sajandi vanune tualett saab tulevikus olema kindlasti turistide huviobjektiks.

Fotod: Ülo Russak

Kernu mõisa perenaine Krista Ruus kõndimas mööda klassitsistlikku sümbolit, amfilaadi.

Krista Ruus: “Avatud mõis toob valda tööd ja elu!”

Algus lk 1

“Aga siin, renoveeritud ruumides, tahame kahe nädala pärast kohviku avada,” kõneleb projekti ärijuht Maarja Lillemäe mõisahoonest.

“Ka köök on moodsalt sisustatud, rahuldab peakoka nõudeid. Kohvik peaks mahutama sada inimest.”

**Mõisakompleksi re-
mondi eelarveks on
planeeritud miljon
eurot.**

“Mõisahoonete teisele korru-
sele tahame teha konverentsi-

keskuse, samuti sajale külalisele,” räägib ärijuht Maarja Lillemäe. Töö mahtu suurendab see, et ühtegi säilinud originaalaju mõisas pole. Kuigi on maaküte, tahetakse ikka mõned ahjud algsete järgi taastada.

“See on aga eriti põnev ruum,” osutab mõisa perenaine remontimist ootavale avarale toale, kus nurgas kandiline auk ja keset põrandat betoonplaat. “See oli tänapäevases mõistes mõisapere tualett – siin sai ihuhädasid kergendada ja ennast vannis pesta. Vannivee hoidis soe suur ahi,” kõneleb perenaine, kes mõisa arhitektuuri tundmaõppimiseks läbis aastased re-

noveerimiskursused kunstiakadeemias.

“Muinsuskaitsega meil probleeme pole,” sõnab ärijuht.

“Kahjuks pole selles mõisas olnud eriti freskosid ega laemaalunguid, mida taastada, ju polnud praeguse mõisahoonet rajanud Ungern-Sternbergid nii rikkad,” arvab nüüdne perenaine endistest omanikest.

Seina, kus fresko siiski oli, üritatakse kindlasti renoveerida.

Küll on Kernu mõisal aga klassitsistlikule mõisahoonetele omane suurejooneline amfilaad, uste avamisel läbi maja avanemine vaade: see taastatakse täielikult.

“Kahele poole koridori tulevad aga hotellitoad, kolm sviiti ja 12 tavalist numbrituba,” kõneleb perenaine. “Kes noorpaaridest pulmaöö esimesena sviidis veedab, seda veel ei tea, aga tahtjaid juba on,” kinnitab Maarja Lillemäe.

“Ajalooliselt on Kernu mõis ikka olnud koos paisjärvega, see oli uhke mõisa rajamise eelduseks.”

Kindlasti tahetakse pakkuda külalistele struudlite kõrvale oma õuntest – mõisal on suur õunaaed – valmistatud siidrit,

mõisas kasvatatud viinamarju – kogemus on perenaisel omast talust – ja sparglit. Selle kasvatamise kunsti on toonud Rainer Saksamaalt.

“Tahame, et kõik oleks siin kohalik – nii liha praes, salat selle kõrval kui mürjake peekris. Ja kohalikele inimestele tahame tööd anda, et oleks motivatsioon põllupidamisega jätkata,” kõneleb perenaine. Rikkaks mõisaga ta saada ei looda. Pigem on see missioon.

Mõisa kohvik avab uksed aga juba ülejäämisel nädalal. Kindlasti ootavad külalisi ka struudlid.

| **Ülo Russak**, kernu@harjuelu.ee

☉ TEAVE

KERNU MÕIS

- Kernu mõisat on esmakordselt ajaloo mainitud 17. sajandi alguses, kui see kuulus Tiesenhäusenitele.
- Ungern-Sternberg lasid aastail 1810–1813 Kernu mõisa härraste-maja klassitsistlikus stiilis ümber ehitada.
- Pikka aega oli riigile kuuluvas mõisa härrastemajas hooldekodu.
- 2012. aastal omandas 400 000 euro eest hääberbi autoõrimees Viktor Siilats, kelle eksabikaasa Krista Ruusi juhtimisel toimub nüüd mõisa renoveerimine.
- Eelarveks on miljon eurot.

Külalisi ootavad nii imemaitsev struudel kui teised hõrgutised, moosid, aedviljad. Kõik ikka oma ahjus küpsetatud või oma aias kasvatatud.

Mõisakööki asub valitsema **meisterkokk**

Kernu mõisal on olnud erinevaid omanikke ja viimased aastakümned veetis mõis üsnagi nukras seisus, kuni aastal 2013 kohalike juurtega uued omanikud vallarahva abi ja toetusega mõisa taastama asusid.

Seotust kogukonnaga on tunda nii tänases personalipoliitikas kui unistustes, milline mõis lõpuks valmiskujul võiks välja näha ja mida pakkuda nii kohalikele kui külalistele. Mõne aasta pärast valmiv kompleks hotell, restorani ja konverentsikeskusega võtab vastu külalisi aastaringelt.

Hobusetall meelitab ratsutamishuvilisi, suusa-, jooksu- ja matkarajad tervisesportlasi, jõgi kanuudega pakub turvalist adrenaliinisüsti.

Tänaseks on Kernu mõis saanud uue välisilme. Muinsuskaitse all oleva hoone puhul tähendab igasugune ehitustegevus väga head koostööd muinsuskaitseametiga, ehitajate ja omaniku vahel.

Tänaseni on koostöö sõbralikult ja sujuvalt toimunud. Renoveeritud on üks majatiib, mis oma õdusa atmosfääriga kutsub teelisi vahepeatust tegema. Asub see ju vaid poole kilomeetri kaugusel Pärnu maanteest ja veidi üle poole tunni sõidu kaugusel Tallinna kesklinnast.

Kernu mõisas avab ukse mõisakohvik Ludvig.

Kernu paisjärve äärses mõisas paikseks jäämine on Raineri jaoks inspireeriv elu kulg.

Maitsmismeeli hellitavad omaenda õunaia saadustest ning lähiumbruse taludest hangitud ehtsast Eesti toorainest meisterkondiiter Rainer Andrease poolt valmistatud koogid ja küpsetised.

Rainer Andrease kirglikku küpsetamiskunsti ja hõrke küp-

setisi on paljud saanud nautida varasemalt Park Café's Kadriorus.

Valikust leiab kindlasti kõikide aegade lemmikud – ehtsad struudlid, koogid, tordid, kiviahju saiad-leivad, käsitsi valatud šokolaad ja pralineed, hoidised ning palju-palju muud. Kohvikumenüüsse mahuvad veel supid ja salatid ning rohkelt põnevaid, mida põllud ja aiad pakuvad.

Kõik tooted valmivad käsitööna mõisakohviku küpsetuskojas ja köögis.

Merega on kõik

Sakslasest meisterkokk Rainer Andreas (54) on jõudnud teha maakerale peale kümneid tiire. Tänaseks aitab Rainer Andreasele meresõidust, keda paelub väljakutse saksa- ja eestipäraseid maitseuundi ühendava kohviku käimapanek ajaloolises mõisahoones, ühendades kohaliku puhta tooraine oma pikaajalise rahvusvahelise kogemusega.

Raineril on ära nähtud kõik maailma mered troopikast Antarktikani. Kernu paisjärve äärses mõisas paikseks jäämine on Raineri jaoks inspireeriv elu kulg, mis pakub lisaks söögitegemisele võimalust jälgida tooraine küpsemist külvisest kuni saagi koristuseni.

Töökohad hotellides

Laevu, millel Rainer Andreas on olnud kõikide saiate, leibade, tortide ja kookide valmistamise kapten, on nii palju, et isegi paarile CV leheküljele ära ei mahu. Küll aga ei piirdu Raineri töökogemus vaid merel seilatud ajaga.

Maismaal töötatud aeg on vähemalt sama märkimisväärne, kuhu mahuvad kogemused

Foto: Ülo Russak

nii Austraalias Hiltoni grupi hotellis, Brisbane'is Holiday Inn-Hotel'is, Möwenpicki hotellides Saksamaal ja Šveitsis ning maailma kaubanduskeskuse hoones New Yorgis.

Viimased kümme aastat on Rainer tegutsenud Eesti toitlustusäris.

Mõtteid ja unistusi, mida vaikselt Kernu mõisakohvikus ellu viia, Raineril jagub. Olgu selleks siis oma retseptiraamat või kooskõllkamised toiduklubi

näol, põnevaid tegemist jagub siin igal juhul küllaga.

Kohviku avamine

Suurepäraselt toimib ka Raineri ja tema abikaasa Ingridi omavaheline koostöö. Kui Rainer on pagarikoja, siis Ingridi õlule jääb asjaajamine, personal ja samuti tema suur hobi ja kirg – sisekujundus. See, kas peale esimest uudiskülalast ka järgmisel korral tekib igatsus kohvikusse minna, sõltub lisaks suu-

Fotod: mõisaarhiiv

repärasele toodetele paljudest muudest faktoritest, millest meeldib teenindus ja tõeliselt õdus, mõisamiljõesse sobiv atmosfäär on vaid üksikud olulised näited.

Kohvikurahva suurepärase koostöö vilju on võimalik nautida õige varsti.

Mõisakohvik "Ludvig" avamine toimub 24. oktoobril kell 11.00-15.00.

Kohviku avamisürituse auks korraldab mõis peahoone ees

taluturu, millest tahetakse kujundada iga-aastase traditsiooni. Turu tootevalik laiub aiasaadustest käsitööni, suitsulihaõli, pakudena igale maitsele meelepärast.

Lapsed saavad nautida ponisõitu, pered kalessisõitu. Igal täistunnil elav muusika ja loomulikult õnneloos, kus fortuuna lemmikud viivad koju mõisakohvik "Ludvig" imemaitavad tervitustordid.

| Maarja Lillemäe

Kernu mõisa kohvik on avatud alates 24. oktoobrist esialgu neljapäevast pühapäevani kell 12.00-20.00. Kõik on väga oodatud!

Kirill Kotšegarov – Ironman Chattanooga võitja

⊕ Eesti pikamaatriatleet Kirill Kotšegarov, kes on seotud Kernu vallaga, sai hakkama võimsa saavutusega, tulles Ameerika Ühendriikides toimunud täispika triatloni MK-etapil esikohale. Põnevas lõpuheitluses Ironman Chattanooga võitjaks kroonitud eestlase lõppaeg oli 8:08.32.

Tennessee jões ujutud 3,8 km järel oli Kotšegarov alles 27. kohal, ent kaotust võitluse liidrile kõigest neli minutit ja kolm sekundit. Hea ratturina tuntud Kotšegarov tõusiski kohe rattatapi algfaasis esikümnesse ning eestlase osavõtul moodustus peagi kuueliikmeline jälitajate seltskond, kelle ühiseks eesmärgiks oli kinni püüda kolmest ameeriklasest ja ühest sakslasest koosnev liidergrupp.

Esinelik koosseisus Eric Limkemann, T.J Tollakson, Matt Chrobot ja sakslane Stefan Schmid suutsid üle poole 180 km rattadistantsist hoida enam kui kaheminutilist edu. Sealt edasi hakkas liidergrupp aga lagunema ning päeva teise rattaaja välja sõitnud Kotšegarovi juhtimisel neelati kõik esineliku mehed peale Limkemanni alla.

Jooksurajale liikudes oli ameeriklase edu jälitajate ees minut ja 20 sekundit. Tihedas grupis algselt kuuendaks kukkunud, ent peagi kolmandal-neljandal positsioonil liikunud Kotšegarovi vahe liidrite Linkemanni ja Chrobotiga kasvas jooksudistantsi esimesel poolel juba kaheminutiliseks

ning tundus, et ta hakkab esikohakonkurentsi tasapisi välja jääma.

Aga just maratonijooksu teises pooles huvitavad sündmused alles algasid. Esmalt vajus tempos lootusetult ära Linckmann ning kohe tekkisid ka raskused vahepeal esimeseks tõusnud Chrobotil. Sakslase Schmid abiga hea mineku taastanud Kotšegarov liikus seevastu hoogsalt liidripositsioonile lähemale ning peagi saavutas tõhusalt töötnud Eesti-Saksa tandem Charbotiga visuaalse kontakti.

Viimasele kilomeetrile siirdusid Schmid, Chrobot ja Kotšegarov juba üheskoos. Esimesena murdus kangest kolmikust sakslane ning avanenud finišisirgel pidi võitja saatus otsustatama kahe mehe vahel. Võimsas heitluses suutis jõulisemalt liikunud Kotšegarov ennast lõpu-meetritel ameeriklasest ette pressida ning elu teine Ironmani võit oli Kotšegarovi jaoks tõsiasi.

Suurepärase lõppaeg 8:08.32 tähistab ühtlasi nii Kotšegarovi isiklikku rekordit kui ka Eesti läbi aegade teist tulemust täispika triatlonil. Chattanooga's teiseks jäänud Chroboti edestas Kotšegarov kahe ning kolmandana lõpetanud Schmid kaheksa sekundiga. Viimati võitis eestlane Ironman etapi 2014. aasta märtsis, mil Marko Albert oli edukas Uus-Meremaa Ironmanil.

| **Oma Vald**

⊕ SPORDIÜLDISED

Neljapäevakutel joon all

⊕ Orienteerumise neljapäevakute võistlussari, mis koosnes 21 etapist, jõudis finišisse. Arvesse läks igal võistlejal 14 tulemust.

M 10 ja N 14 vanusegrupis saavutasid esikoha Sander Saaring ja Annika Saaring. Nende ema Anneli Aas rahuldus seekord N45 grupis teise kohaga. Dünastia noorim liige Anete Saaring saavutas N8 grupis hinnatava 4. koha. M 60 grupis olid tublid Arvo Soosalu 6. ja Tiit Ploompuu 14. kohaga.

Õnnitleme tublisid orienteerujaid ja eriti Annelit uue põlvkonna kasvatamisel.

Valla mälumäng

⊕ Kernu valla mälumäng teeb avalöögi juba 3. detsembril. I voor Kernu valla rahvamajas algusega 19.00. Küsimused Karl-Erik Tenderilt ja vastused teilt. Info Merle 53 423 483.

Noored treening-protssis

⊕ Kernu Põhikooli lõpuklassi noormehed Henri Möll ja Rait Raju osalevad edukalt treeningutel Tallinnas Audentese Spordiklubis. Kehalise kasvatuse õpetajal Sirje Raual on õnnes-

tunud poisid nakatada spordipisikuga. Noormehed on saavutanud ka juba märkimisväärsed tulemusi.

Henri saavutas Eesti B-klassi meistrivõistlustel Rakveres kaheksanda koha kaugushüppes 5.68-ga. Kernu kooli rekord on (5.70) Taavi Laanepi nimel.

Rait saavutas Tallinnas odaviskes 40.17-ga teise koha.

Soovime noormeestele edu!

Hooaeg lõpusirgel

⊕ JK Kernu Kadakas on täitunud miinimumprogrammi, st kindlustanud püsijäämise III liigasse. Kaheteistkümne võistkonna hulgas hoitakse üheksandat kohta. Ees ootab veel üks liigamäng ja tõenäoliselt Harjumaal meistrivõistlused Maardus.

Eriti kurvalt lõppesid meile viis viimast mängu, kus tuli leppida ainult kaotustega.

JK Kernu Kadakas on eksisteerinud 17 aastat ja pooled mehed on võistkonnas selle loomise ajast. Ootame pidevalt noori huvilisi jätkama jalgpalli häid traditsioone.

Täname treenerit Jan Õuna ja tema abimeest Ott Karu. Samuti Moonika Mürki, kes hoolitseb meie valla noorte treeningute eest. Kohtumiseni saalitreeningutel!

| **Kalju Põldaru**

Anneli Aas maailma 13.!

⊕ Ajavahemikul 26. juulist kuni 1. augustini toimusid Rootsis Göteborgi lähistel järjekordsed veteranide maailmameistrivõistlused orienteerumises WMOC 2015. Osavõtjaid oli 38 maalt kokku 3216 võistlejaga. Eestist oli võistlejaid kõigi klasside peale kokku 162, osavõtjate arvukuselt olime Põhjamaade ja Venemaa järel 5..

Võisteldi sprindis (kvalifikatsioon+finaal) ja tavarajal (2 kvalifikatsiooni+finaal). Veteranid võistlevad viieaastase vahega vanuseklassides alates 35. kuni 90. eluaastani.

Meie veteranid

Enamuse medaleid viisid traditsiooniliselt koju Põhjamaade (Soome, Rootsi, Norra) veteranid. Eestlased piirdusid nelja pronksmedaliga, mille võitsid W35 sprindis ja tavarajal Anu Akerman, W40 sprindis Kirti Rebane ja W55 klassis Marje Viirmann.

Esikümnesse jõudsid eestlased veel neljal korral. Tähelepanuvääriv on aga asjaolu, et Göteborgis võistlesid ka meie valla esindajad Anneli Aas klassis W45 ja Tiit Ploompuu klassis W60. Annelile olid need esimesed veteranide maailmameistrivõistlused, see aga ei keelanud tal kohe silmapaistvat tulemust teha.

Olles sprindi kvalifikatsioonis 20., parandas ta finaaljooksuga veelgi oma kohta ja platseerus 79 võistleja hulgas 13ks. Väga tubli saavutus, mis innus-

Anneli Aas kontrollpunktis.

tab aastaid orienteerumisega tegelema.

Ka tavarajal kohanes Anneli Rootsimaa kaljuse maastikuga kenasti ja leidis kaardiga hea kontakti. Tulid 11. koht I kvalifikatsioonis ja 17. koht II kvalifikatsioonis. Finaaljooks ei sujunud küll parimal viisil, kuid 38. koht võistlejaterivi keskel pole laita tulemus.

Tiit Ploompuu osales veteranide maailmameistrivõistlustel juba 14. korda. Seekord oli Tii-

du W60 vanuseklassis 286 võistlejat.

Sprindis oli ta kvalifikatsioonis oma stardigrupis (80 võistlejat) 46. ja C-finaalis 65..Ka tavaraja kvalifikatsiooni kohad 46 ja 48 tagasid koha C-finaalis, mis selgitavad kohad 161 kuni 240. C-finaalis jooksis Tiit välja 25. aja, mis üldkokkuvõttes andis 185. koha.

Ala kõigile

Kuigi osal võistluspäevadel sadas vihma, mis muutis rajad ja

finišikoridori kohati porimülgasteks, kujunes reis Rootsimaaale kokkuvõtvalt meeldejäädavaks sündmuseks. Võistlusvabadel päevadel oli võimalus külastada Rootsi parimaks suvelinnaks valitud Halmstadi, imearmast kaluriküla Smögenit ja Hallö saarel asuvat Bohusläni majakat.

Vaatamata ei jäänud ka kaljujoonised Tanumis, Carlsteni kindlus ja Tjolöholmi loss. Olles märganud Kernu rahva tärkavat huvi orienteerumise vastu, võin kinnitada, et tegeldakse õige asjaga. Orienteerumise erivormidega (orienteerumiskajaks, rattaorienteerumine, rogain, ratsaorienteerumine, suusaorienteerumine jne) on võimalus tegelda aastaringelt vanusele vaatamata. Ka rahaliselt ei ole ettevõtmine üleliia kulukas. Esialgse investeeringuna soetatud jooksuriided ja spetsiaaljalatõud peavad mõne aasta vastu, lisaks veel kompass ja metsa.

Võistlustest osavõtumaks kõigub Eestis 2 ja 10 euro vahel päeva kohta. Rahvavõistlusi (teisipäevakud, neljapäevakud jne) jagub suvel igasse nädalasse ainuüksi Tallinna ümbruses 2-3 vähemalt. Kui siia lisada, et järgmise aasta veteranide maailmameistrivõistlused (WMOC 2016) toimuvad Eestis, Tallinna ja Põhja-Eesti maastikel ja registreerimine on juba alanud, siis mida veel oodata.Okas pakk!

| **Tiit Ploompuu**

Noorte parimad.

Meeste parimad.

Naiste parimad.

Kohalikud tegijad.

Andres Bahovski mälestusvõistlused

⊕ Kernu valla rahvamajas toimusid meie mitmekülgse spordimehe Andres Bahovski mälestusvõistlused lauamängude mittevõistluses.

Noored, sündinud 2003 ja hiljem:

1. Kadri Männimets	28 p
2. Ragne Gromov	24,5 p
3. Kristjan Fuks	22 p
4. Randar Rätsep	21,5 p

5. Carlos Tufts	20 p
6. Egert Möll	16 p
7. Ranel Laanemets	8 p

Mehed

1. Valter Viisut	29 p
2. Tarmo Lukk	27 p
3. Rein Kirst	26,5 p
4. Väino Tomingas	20 p
5. Markus Hansson	18,5 p
6. Lauri Kaasik	18,5 p
7. Harri Tiik	18 p

8. Tarmo Tõnismägi	17 p
9. Alik Kapitonov	17 p
10. Enn Viitkar	17 p
11. Eiki Lehemets	16,5 p
12. Oole Rits	15 p

Naised

1. Ülle Laasner	25 p
2. Saima Rand	23,5 p
3. Karin Lähker	23 p
4. Silvi Pool	21 p
5. Talvi Ainsaar	16,5 p

6. Lille-Õie Joosepson	11 p
------------------------	------

Kohalikud tegijad:

1. Lauri Kaasik	18,5 p
2. Tarmo Tõnismägi	17 p
3. Alik Kapitonov	17 p

Võistlust viis läbi Kernu valla rahvamaja ja korraldusliku poole pealt kandis hoolt Aare Puht. Osavõtt jäi tagasihoidlikuks, edaspidi kohtume kevadel. | **Kalju Põldaru**, spordijuht

Fotod: Aare Puht

Kernu kooli kroonika kirjutab: IX

1930/31. õppeaasta

☉ 27. nov. 1930 a. 1930/31. õppeaasta algas sekeldustega. Esi-mesel õppepäeval, s.o. 6.ok-toobril, ilmus vähe lapsi kooli. Lapsevanem J. Bachmann andis koolijuhatajale teadaande (küim-mekonna allkirjaga), et teada-andele allakirjutajad oma lapsi enne kooli ei saada, kui õpeta-jate koosseis endiseks saab, s.o. R. Bibikov, M. Haber ja Olga Kask.

Koolijuhataja saatis teadaan-de Harju Maakoolivalitsusele ja kutsus kokku lastevanemate koosoleku 12. oktoobriks. Ilmus 50 lastevanemat.

Koosolekul selgus, et õpet. O. Krooni vastu isiklikult ei ole kel-lelgi midagi, kuid ei taheta lep-pida valimiste korraga. Lõpuks hääletatakse, et selgusele jõu-da, kui palju lapsevanemaid pooldaks endist õpet. Olga Kask ja valitud õpet. Olga Krooni. Tulemused:
Olga Kase poolt 35, vastu 11.
Olga Krooni poolt 12, vastu 30, erapooletuid 2.

Muist lapsevanemaid saatsid uue kaebekirja Maakoolivalitsu-sele, mille peale viimane kutsus kokku lastevanemate koosoleku 4. novembriks. Koosolekule ilmub koolinõunik H. Summer ja maavalitsus asjur K. Vaht. H. Summer refereeris “Kodu ja kooli vahekorra”st”. puudutades ka Kernus valimiste puhul tek-kinud olukorda. K. Vaht kuulas üle üksikuid lastevanemaid, kes kahtlesid valimiste seaduslikkuse.

Hiljem ilmus kohale koh-tu-uurija, kelle ülesandeks oli kindlaks teha lastevanemate poolt üles tõstetud süüdistusi vallavolikogu vastu. Kuulati üle valimistel viibinud isikud. Süü-distus lõpetati, kuna puudusid faktid.

4. nov. lastevanemate koos-olekul tõsteti H. Summeri poolt üles ka uue koolimaja ehitami-se küsimus. Ta juhtis lapseva-nemate tähelepanu sellele, et uue koolimaja ehitamine kipub vallale ülejõu käivaks. Soovitab

Jooga jõud

☉ Kernu valla rahvamajas toi-mub joogatund neljapäeviti kell 20.00, mida juhendab Regina Laur. Täna on igauks meist kuulnud midagi joogast ja selle hüvedest. Paljud on külastanud ka mõnda joogatundi, et ise va-hetut kogemust saada.

Läänemaailmas on joogast kujunenud kaks põhilist arusaama. Osa inimesed arvavad, et tegemist on lihtsalt ühe fit-ness-stiiliga, mida harrastades saab hästi kaalu langetada või paindlikkust arendada. Teised aga on veendunud, et jooga on midagi müstilist ja keerulist, ning hoiavad pigem distant-si.

Tasub aga teada, et jooga juured ulatuvad väga sügavale ning jooga ise pakub pühendu-jale niivõrd palju rohkem kui

Foto: Ülo Russak

Kernu koolimaja.

omalt poolt samme astuda her-rastemaja (praeguse koolimaja) ostmiseks.

Viimase küsimuse arutami-seks kutsuti Harju Maavalitsu-se poolt Kernu valla kodanikke koosolek kokku 26. novemb-riks. Ilmus umbes 150 inimest. Maavalitsuse esitajana H. Sum-mer teatab, et Kernu herraste-maja on võimalik osta 1319,26 krooni eest. Muist koosolijaist pooldas herrastemaja ostmist, muist olid selle vastu, põhjen-dusega, et herrastemaja asub kooliringkonna ühel äärel ja ei vasta koolimaja nõuetele.

Hääletusel selgus, et herras-temaja ostmise poolt oli 72, vas-tu 62.

Harju maakoolivalit-suse ettepanekul hoolekogu andis kohtu alla viis lapsev-anemat.

18. juunil 1932. a. Kernu val-lavolikogu arutades koolinõu-nik H. Summeri poolt üles tõs-tetud küsimust, otsustas: her-rastemaja mitte osta, vaid asu-da uue koolimaja ehitamisele Haibas.

Hiljem otsustas Kernu valla-valitsus herrastemaja ikkagi os-ta ning palus selleks Harju Maa-valitsuse kaasabi. Kuid sel kor-ral osutus herrastemaja ostmis-

ne juba võimatuks, sest vahe-pääl oli Põllumajandusminis-terium sõlminud A. Permanni-ga Kernu herrastemaja os-tu-müügi lepingu.

Kool töötas 1930/31 õppeaas-tal kolme komplektiga:

1.-2. kl., klassijuhataja M. Ha-ber
3.-4. kl., klassijuhataja O. Kroon
5.-6. kl., klassijuhataja R. Bi-bikov. Õpilasi 101.

Hoolekogu koosseis: esimees Eduard Hunt, lastevanemate esindaja; Juhan Piksarv – laste-vanemate esindaja, Eduard Traublum – Kernu v/v esindaja, Richard Bibikov – koolijuhata-ja, Olga Kroon – kirjatoimetaja. Õppenõukogu koosseis: R. Bibikov – koolijuhataja, M. Ha-ber – õpetaja, O. Kroon – õpeta-ja, Juhan Kraas – lastevanema-te esindaja, Ed. Hunt – hooleko-gu esindaja.

Koolikohustuse täitmine 1930/31. õppeaastal osutus hal-vaks, kuna mitmed lapsevane-mad oma lapsi üldse kooli ei saatnud. Harju maakoolivalit-suse ettepanekul hoolekogu andis kohtu alla viis lapsevanemat (koolikohustuse mitte täitmise pärast): Jakob Bucht poeg Elma-ri pärast, Leena Jõermann poeg Voldemari pärast, Villem Petlem tütar Nelly pärast, Juhan Peto-ffer poeg Arvedi pärast, Tiina

Triimann tütar Pauliine pärast.

Neli esimest lapsevanemat mõisteti kohtulikult õigeks, ku-na puudumised olid tingitud vaesusest, kuid viimane – Tiina Triimann – mõisteti süüdi ning määrati 2 nädalaks aresti. Lap-sevanemate kohtu alla andmi-ne äratas lastevanemate hulgas üldist pahameelt.

6. kl kursuse lõpetasid 1930/31. õ-a. 16 õpilast:

Arnold Tranberg (cum laude)
Alfred Harnak
Elmar Nurmland
Erich Kulderknup
Leida Veske
Johannes Pauklin
Erich Miilbak
Salme Rodes
Aleksander Evestus
Oskar Kulderknup
Rudolf Piksarv
Leida Vaiberg
Pauliine Pekkar
Linda Nipmann
Helmi Tamm
Osvald Suitslep

Koolinõunik Hugo Summer külastas Kernu algkooli 5. ok-toobril, 27. nov. ja 8. mail. Keh-vemaid õpilasi 1930/31. õppe-aastal oli 28, kellele jagati hoo-lekogu poolt toetust õppeabi-nõude, riiete, jalanõude, eine ja raha näol 258,64 krooni väärtu-ses. Õppetöö lõppes 22. mail.

| **Kroonikaraamatut sirvis Liis Aasamaa**

☉ TEAVE

JOOGA HÜVED
• Tugevam füüsiline ja vaimne tasakaal
• Parema ainevahetus ja vereringe
• Selja-, liigese-, peavalude vähenemine
• Painduvus, koordineerimise areng
• Kaunim rüht
• Stressi leevenemine
• Tervem, nooruslikum välimus
• Sügavam iseenda ja maailma tunnetus

sitiivselt üllatunud tulemuste üle. Pole oluline kui hästi inimesed paindub või milline on tema ettevalmistus. Joogas saab igauks edasi liikuda vastavalt enda tasemele.

| **Regina Laur**

REKLAAM

Toivo Asmeri uus äri: metsa enampakkumised internetis

■ Ikka ja jälle kostub mee-dia, et metsaga tegeleb palju hangeldajaid ja pettu-reid, inimesed ei saa oma müüdud metsa eest raha kät-te, metsa varastatakse... Nüüd on mõnda aega metsa-ga tegelemas ka endine poliit-ik ja vormeliäss Toivo As-mer, olles AS Timber tegev-juhiks.

Toivo Asmer, mis viis Teid met-sa?

Nagu paljudel eestlastel on ka minu perel natuke metsa ning metsamajandamisega tegelemi-ne on paratamatus. Olen viima-sed kuus aastat ka puidukauban-dusega suuremal või vähemal määral tegelenud ning siit ka erksam huvi metsanduse vastu.

Kust tuli idee asutada AS Tim-ber?

Metsandusega tegeleva firma loomise idee tuli päevakorda siis, kui sattus kokku seltskond, kel on kokku üle 100 aasta met-sanduskogemust – kellel 18, kel-lel 20 aastat tegutsemist metsan-dusvaldkonnas. Oleme kõik ühel meelel, et metsamajanduses esi-nevate probleemide ja kitsaskoh-tade lahendamisel on ka meie abi vajalik.

Milles on Timberi äriidee, et usute sellega suutvat nagu nõiaavitsaga kõiki probleeme la-hendada?

Timber.ee äriideeks on inter-netikeskkonnas läbiviidavad raiete enampakkumised, mille eeltöö ja ettevalmistuse aitavad erametsaomanikel meie spetsia-listid ja nõustajad ära korralda-da. Samas anname erametsa-omanikele abi, nõu ja juhiseid, kuidas oma metsa paremini ma-jandada, et lõpuks metsa eest tõesti kõrgeimat hinda saada. Nõiaavitsa meil pole ja kõiki probleeme me ei lahenda, aga meie poole pööratud iga päevaga aina rohkem abivajajaid, mis kinni-tab, et meie abi on teretulnud.

Millist abi metsaomanikud enim vajavad?

Paljudel, nii linna- kui põlis-tel maainimestel on mets saadud päranduseks ja nad ei suuda ot-sustada, mida sellega õieti pihta hakata. Me võime sõita kohapea-le, anda nõu, kuidas omanik konkreetset võiks oma metsa parimal viisil majandada. Meie põhideviisiks on – ära müü ma-ha oma metsamaad, vaid majan-da metsa heaperemehelikult ja saa maksimaalne kasum.

Kui inimene on otsustanud oma metsa müüa, kas teha la-geraiet või müüa osaliselt, siis esmalt vajatakse metsamajan-duskava. Meie spetsialistid anna-vad nõu, kelle poole pöörduda, aga kellel inimene lõpuks laseb metsamajanduskava teha, valib ta ise. Seejärel on vaja teha met-sateatis keskkonnaametile, ka selle aitavad soovi korral meie inimesed ära vormistada, ning lõpuks antakse omanikule raieluba. Metsaomanik määrab oma raiemahule alghinna. Ka selle arvutamisel saame muidu-

gi aidata. Vaatame üle, kui palju tihumeetreid välja raiutakse, millised on puuliigid, võtame tä-nase Eesti keskmise hinnatase-me ja arvutame alghinna. Met-saomanik saab nüüd otsustada, kas valib selle hinna või tahab enampakkumise alustuseks näi-teks natuke kõrgema alghinna panna.

Kuidas leida aga see õige ostja, mitte vahendajast suli?

Meie väljastame raieteabe ai-nult kõigile neile metsa ülestöö-tajatele, keda me tunneme ja usaldame, kelle puhul teame, et neil pole võlgnevusi maksuame-ti ees, ega muid probleeme met-saomanikega. Kõik need teada ja tublid firmad on meie lepingu-partnerid. Edasi järgneb tavaline enampakkumine, kus osalejad loövad kaasa selle piirini, kus nende arvates tasub veel osta. Kui arvutiekraanile tuleb kõr-geim pakkumine, saavad sellest teada kõik enampakkumisel osa-lejad oma kontorites ja igaüks saab kaaluda, kas pakutavat summat veelgi suurendada või loobuda. Nii selgub kõrgeim os-tuhind, mida selle metsa eest ol-lakse nõus maksta. Seejärel saab inimene meie käest raha kätte.

Aga maha jäänud raiesmik?

Kui omanik soovib, teostab Timber järelevalvet ülestöötaja tööle. Jälgime, et töö tehtaks korralikult, raieala poleks sega-mini pööratud ja hiiglaslikke roopaid sisse sõidetud. Meie pluss on selles, et aitame metsa-omanikel nende asjaajamist maksimaalselt korrektselt ja ki-i-relt ära teha. Sealt alates, kus tu-leb mõte metsa müüa, kuni sel-leni, kui uus mets kasvab.

Kui palju see metsaomanikule maksab?

Kõik need nõustamised ja kohalesõidud ükskõik millisesse Eestimaa otsa on tasuta. Meie saame oma protsendikese alles siis, kui mets müüdud ja omani-kul raha käes, mingeid muid ku-lusid meie kliendil ei ole.

Kas metsatöö on muudele ho-bidele kriipsu peale pannud?

Kindlasti ei. Igapäevane töö on tähtsaim tegevus, kuid laul-mine ja võidusõit on endiselt mu hobid, uus CD “Sind ma leian...” jõuab paari nädala pärast poelet-tidele müüki.

Keskkonnasõbraliku koti konkurss lastele – ära kasuta kilekotti

☉ Kilekottide vähendamise eesmärgil ellu kutsutud Killerkoti kampaania eestvedajad kutsuvad lasteasutusi ja koole üles osalema keskkonnasõbraliku koti valmistamise konkursil.

“Kilekott laguneb looduses enam kui tuhat aastat, muutudes järjest väiksemateks helvesteks. Neid tükke söövad pahaaimamatult toidu pähe loomad ja linnud. Plastjätmed on süüdi miljonite kalade, lindude ja mereloomade surmas igal aastal,” tõdes Anneli Ohvril, kampaania üks eestvedajatest. Plastikureostus on maailmas üha kasvav probleem ja seda seostatakse mitmete krooniliste haiguste kasvuga.

“Sellepärast kutsume kõiki lasteaedu, algkoole, põhikoole ja gümnaasiume osalema teist-suguste kottide valmistamise konkursil. Ettevõtmise eesmärgiks on vähendada kilekottide tarbimist, tõsta inimeste teadlikust kilekoti kahjulikkusest keskkonnale ning innustada meid kõiki kasutama riidest kotte ja võrkotte,” lisas Ohvril.

Algkoolidelt, põhikoolidelt ja gümnaasiumidelt oodatakse valmis kujul kandekotte. Lasteaiaid võivad esitada ka joonistusi.

Kõikidel osavõtjatel palutakse saata ka lühike kirjeldus oma tööst.

Tublimatele on välja pandud auhinnad Tallinna Loomaia,

Tallinna Botaanikaia, Eesti Meremuuseumi, Tartu Ülikooli muuseumi “Hull teadlane”, Seikluspark OÜ ja paljude teiste poolt. Töid oodatakse hiljemalt (k.a) 25. oktoobriks aadressile Pärnu mnt. 388B, Tallinn 11612. Kotist võib saata ka pildi e-mail teel info@killerkott.org.

Lisainfot konkursi kohta leiab projekti kodulehelt: www.killerkott.org.

Killerkoti projekti peamiseks eesmärkideks on vähendada õhukeste kilekottide tarbimist Eestis, leida koostöös kaupmeestega mõistlikud ja keskkonnasõbralikumad alternatiivid ning julgustada poekette muutma kilekotid tasuliseks. Maailma kogemus on näidanud, et selline meetod vähendab oluliselt mugavusest tingitud liigitarbimist.

Irimaal langes pärast kilekottide tasuliseks muutmist nende tarbimine koguni 90%.

Killerkoti kampaania on 2009. aastal keskkonnaministeeriumi poolt aasta keskkonnateo peaaunuhinnaga premeeritud jätkuprojekt, mida juhib Ettevõtlike Noorte Koda JCI ning toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus. Projekti eestkõnelejatena löövad kaasa Getter Jaani, Märt Pius, Elisabet Reinsalu, Mati Kaal ja Maksim Galanin.

| **Meelika Hirmo**

Kotikonkursile laekunud töö lasteaialt Pääsuke.

Foto: Keskkonnaministeerium

Mida teha metsloomale otsasõidu korral?

☉ Metsloomade teele jooksmine on liikluses üks eestlaste suurimaid hirme. Seesami poolt läbi viidud kindlustusrisi uuringu andmetel kardab 70% eestlastest metsloomale otsasõitu ning 21% vastanutest on seetõttu ka liiklusõnnetusse sattunud.

Seesami kahjukäsitusjuhi Ly Jõhvi sõnul toimub loomadele otsasõite väga sageli ning sellega kaasnevad kahjud on suured.

“Kahju suurus sõltub üldjuhul sellest kui suure loomaga kokkupõrge toimub. Keskmise kahju suurus jääb 2000 euro ringi, kuid on ka juhtunud, et põdraga kokkupõrke tagajärjel läks sõiduk mahakandmisele ning

tekkinud kahju oli ligi 20 000 eurot,” sõnas Jõhvik.

Ohutuse tagamiseks saab autojuht palju ära teha. “Oluline on looma märgates sõidukiirust vähendada või peatuda ning mitte looma signaali või kaugtuledega ehmatada. Vähem räägitakse aga sellest, et tuleb hoida pikivahet. Vastasel juhul on eesolevale looma tõttu pidurdanud autole tagant otsasõit vältimatu,” selgitas Jõhvik.

Mida aga teha, kui kokkupõrge metsloomaga on juba toimunud? Seesami kahjukäsitusjuht Ly Jõhvik annab nõu:

- Kui on toimunud kokkupõrge metsloomaga, on esimese asjana vajalik vältida kahju suurenemist ja tagada üldine ohutus.

Selleks peatage sõiduk ja lülitage sisse ohutuled. Ohutulede puudumisel või halva nähtavuse korral asetage teele ohukolmnurk.

- Kui õnnetuse tagajärjel on inimesed viga saanud, teavitage viivitamatult juhtunust häirekeskust numbril 112.

- Peale abi kutsumist tuleb anda vigastatutele esmaabi. Kui selleks vajalikud oskused puuduvad, käituge vastavalt häirekeskuse poolt antud korraldustele.

- Vigastatud loomast võib teada anda politseile, kuid õigem on maanteel hukkunud või vigastatud suuruluki (hunt, karu, ilves, metssiga, punahirv, põder või metskits) puhul teatada

sellest Keskkonnainspektsiooni valvetelefonil 1313.

- Teel hukkunud või vigastatud väikeulukitest saab teatada maanteeinfokeskuse telefonil 1510, kust edastatakse info piirkonna teedevalitsusele. Linna või asula piires sõiduki alla jäänud või muul viisil hukkunud loomadest tuleks teatada kohalikele omavalitsusele.

- Kui käepärast on fotoaparaat või mobiiltelefon, on kasulik sündmusk kohta ja sõidukit pildistada. Mets- või kariloomale otsasõidu puhul on kindlustusvõtjal kohustus tõendada loomale otsasõitu.

- Pärast juhtumi asjaolude fikseerimist võib sõidukiga sündmuskohalt omal jõul lah-

kuda, kui juht on täielikult veendunud, et sõidukiga liikumine on ohutu ega põhjusta sellele uusi vigastusi. Muul juhul tuleb sõiduki transportimiseks kasutada püksirreenuse abi.

- Teavitage kindlustusandjat juhtunust esimesel võimalusel ning tegutsuge vastavalt kahjukäsitlejate antud juhisteile.

- Tasub teada, et liikluskindlustus ei hüvita teele jooksnud metslooma poolt tekitatud kahju. Kahju hüvitatakse vaid kas kokindlustuse olemasolu korral ning mitmed kindlustusseltsid ei nõua metsloomale otsasõidu tõttu tekkinud kahjude korral kasko omavastutuse summa tasumist.

| **Seesam**

Romusõiduk –kokkuostu või autolammutusse?

☉ 1. oktoobrist rakendunud sõiduaudode sundkindlustus on tekitanud autoomanike ja avalikkuse seas palju küsimusi. Autoomanikud, kes sundkindlustust enda romusõidukile ei soovi, seisavad sisuliselt kahe valiku ees: kas viia romusõiduk vanametalli kokkuostu või üritada see müüa erinevateks juppideks. Kuna avalikkusest on läbi käinud arvamused, et romu eraldi juppideks müümine on kasulik, näeb Kuusakoski vajadust selgitada, kuidas ja miks selline tegutsemine ei pruugi anda oo-

datud tulemusi.

Autolammutuse töökojad ehk nn romulad on tegelikkuses huvitatud vaid sellistest töötavatest autoosadest, mida on võimalik paigaldada praegu liikluses olevatele autodele. Tõsiasi on aga see, et paljud romusõidukid on jäänud ajale jalgu ning paarikümne aasta vanuse sõiduki osade järgi on vajadus olematu. Näiteks selgus paari telefonikõne järel, et lammutused ei ole huvitatud 1989. aasta Ford Sierrast ega ka Žigulist.

Vanametalli kokkuostval AS-1

Kuusakoski on Eestis ainulaadne metalliveski ehk nn autopurusti, mis võimaldab pakkuda suurimat romudest tulnud materjalide taaskasutamise protsenti Eestis. Õige ja oskusliku töötlemise korral saab romust taaskasutada 95% ning autopurusti võimekus on jahvatada tunnis 30-40 autot. Romudest tulnud vedelikud antakse üle ohtlike jäätmete käitlejatele. Akud, rehvid, must ja värviline metall suunatakse taaskasutusse. Kergetest materjalidest hakatakse tootma jäätmekütust.

Võrdluseks: autolammutused eemaldavad autodelt huvipakuvad osad, kuid see, mis saab allesjäänud autoosadest, jääb kahjuks enamasti avalikkuse eest peitu.

Kuivõrd võib lähimasse autolammutusse sõiduki viimine tunduda mugava valikuna, võib ebaseadmisel üllatuseks kujuneda segane arveldamisprotsess. AS Kuusakoski tasub sõidukiomanikule ausalt ja korrektselt ning kannab raha kohe arvelduskontole. Lisaks võib Kuusakoski esindusse sõidukit

tuues jätta jalga nii kinga kui kummiku, sest Kuusakoski plat-sid on puhtad ja avarad. Vajadusel on võimalik tellida ka romu äravedu lähimasse Kuusakoski esindusse.

Kuusakoski esindused asuvad 11 Eesti linnas, moodustades seeläbi pea 50% Eesti romude vastuvõtjatest. AS Kuusakoski paneb kõigi oma töötajate nimel Eestimaa autoomanikele südamele astuda keskkonnasõbralik samm ning anda oma vanale romule võimalus uueks eluks.

Küünlaümbriste jaht algas taas

☉ Juba kolmandat aastat järjest toimub keskkonnakampaania “Küünlaümbriste jaht”, milles jäätmekäitleja Kuusakoski eestvedamisel kutsutakse Eesti lapsi koguma kokku äräpõlenud teeküünlaümbriseid ning tooma neid taaskasutusse. Kui varasemalt on kampaania sihtrühmaks olnud 1.-6. klassi õpilased, siis esmakordselt on oodatud osalema ka lasteaialapsed ja 7.-12. klassi õpilased.

“Surve kampaaniasse kaasata ka nooremaid ja vanemaid lapsi tuli tegelikult juba kampaania esimesel aastal,” tõdes võistluse korraldaja Mari-Liis Kallismaa. Selleaastase aktsiooni teeb eriliseks see, et laste lemmik Mart Müürisepp julgustab lapsi jahtima võitu ning koguma kokku kõige enam teeküünlaümbriseid.

“Küünlaümbriste jaht” eesmärgiks on propageerida keskkonnasäästlikku käitumist ning vähendada alumiiniumist küünlaümbriste jõudmist loodusesse, kuna need ei lagune seal kunagi. “Kampaania on levinud plahvatuslikult, kuna lapsed on hasardis. Küünlaümbriste kogumine on laste jaoks põnev tegevus ning võistluslik moment muudab selle sedavõrd suuremaks elamuseks,” ütles AS Kuusakoski juhatuses esimees Kuldar Suuts.

Kampaania esimesel aastal osales ligi 3700 õpilast ning kokku koguti üle 760 000 küünlaümbrise. Teisel aastal aga osales juba poole rohkem õpilasi ning kogutud küünlaümbriste arvukus kujunes üle 1,4 miljoni!

“Kampaania teise aasta tulemused olid väga positiivseks üllatuseks, sest eesmärgiks oli seatud koguda 800 000 teeküünlaümbrist. Kuna sel aastal kaassame kampaaniasse ka lasteaialapsed ja 7.-12. klassid, loodame koguda kokku kuni 2 miljonit teeküünlaümbrist, mis moodustab pea 15% Eestis ühe aasta jooksul põletatud teeküünaldest,” rääkis Kallismaa. Motivatsiooni suurendamiseks on välja pandud märkimisväärne auhinnafond, kus peaaühindadeks on tasuta NUKU teatri etenduse või muuseumi külastus, tasuta Kalev Spa veekeskuse ja sauna kompleksi külastus ning tasuta kinoseanss Forum Cinemas poolt. Suurendamaks kõigi osalejate võiduvõimalusi, toimuvad sel aastal ka lisavõistlused, kus osalejatel on võimalus välja näidata enda loovust meisterdamises ning piltide ja videode tegemises. Täpsed auhinnad ja kampaaniatingimused koos registreerimisjuhistega on toodud Kuusakoski veebilehel.

| **Mari-Liis Kallismaa**

Südamluk kaastunne
Maretile ja lastele armsa
abikaasa ja isa
RAIT KALJURA
kaotuse puhul.

Leinas Riisika
lasteaia kollektiiv

24.oktooberil 2015

*Avatud uste päev
Kernu mõisas*

Kernu mõisas avab kell 11.00 uksed

MÕISAKOHOVIK LUDVIG

Avatud algusperioodil N-P 12.00 - 20.00

TALUTURG

11.00 - 15.00

ponisõit aiasaadused kalessisõit
suitsukala jõuluvana keraamikanurk
igal täistunnil õnneloos singid-vorstid
hapukapsas käsitöö maitsvad koogid
elav muusika

Aadress: Kernu vald, Kohatu küla. Lisainfo: www.kernumois.ee, tel: 5283998

TALLINNA KÜTTELADU
— KOJU KÜTTELADU MUUDAB NIMETI —
PUITBRIKETT, PELLETID
TURBABRIKETT, KIVISÜSI
KAMINAPUUD
TASUTA TRANSPORT
JA SOODSAD HINNAD!
Tel 66 00 190, 51 36 999.
info@kutteladu.ee, www.kutteladu.ee
Pärnu mnt 139E/7, Tallinn.

**Transpordi-
teenused kaubikuga**
(Renault Traffic).
Hinnad mõistlikud.

Info tel
527 3921

www.paikesejaam.ee

- soojuspumbad, päikesepaneelid
- projekteerimine ja paigaldus
- tasuta konsultatsioon

Päikesejaamaga küttekulud 0!

Andres Kruusimägi
info@paikesejaam.ee 503 2841

TSIRKUS UKRAINA TSIRKUS

ESINEVAD:

- ŽONGLÖÖR
- LÖBUS KLOUN
- IDAMAIVE TANTS
- TRANSFORMER
- KANTRIPIITS
- SEERIMULLID
- ORIGINALNE NUMBER PÄEVALILLAD
- PÕÜTON
- TUVID
- KASSID

Kernu Valla Rahvamajas
31. oktoobril kell 12.00.
Pilet 3 eurot.

KERNU VALLA RAHVAMAJAS
6. NOVEMBRIL 2015 KELL 20.00
SÜGISPIDU

TANTSITAB
ANSAMBEL
GÜNF

9 SAKSOFONISTI
ÕHTUT SISUSTAB
RAIMO AAS

AVATUD
BAAR

KERNU VALLA
SEGAKOOR

EELK Hageri Lambertuse
koguduse teated

11. oktoober, lõikustänapüha
10.45-11.45 raamatukogu kogudusemajas
12.00-13.15 pühapäevakool kogudusemajas
12.00 jumalateenistus, armulaud. Laulab koguduse lastekoor

18. oktoober
10.30 kuulutustund kirikus
12.00 jumalateenistus, armulaud. Orelimuusika, organist Mai Mänd

25. oktoober, leeripäev
10.45-11.45 raamatukogu kogudusemajas
12.00-13.15 pühapäevakool kogudusemajas
12.00 leeripäeva jumalateenistus, armulaud. Laulab kammerkoor Lambertus

1. november, pühakutepäev, hingedepäev
10.45 piiblitund kogudusemajas
12.00 jumalateenistus, armulaud. Mängib koguduse pasunakoos

8. november, isadepäev, ristimispüha
10.45-11.45 raamatukogu kogudusemajas
12.00-13.15 pühapäevakool kogudusemajas
12.00 jumalateenistus, armulaud. Laulab koguduse lastekoor

15. november
10.30 kuulutustund kirikus
12.00 jumalateenistus, armulaud. Orelimuusika, organist Mai Mänd

22. november, igavikupühapäev
12.00-13.15 pühapäevakool kogudusemajas
12.00 jumalateenistus, armulaud. Laulab koguduse segakoor

29. november, advendiaja 1. pühapäev, kirikuaasta algus
12.00 jumalateenistus, armulaud. Mängib koguduse pasunakoos

6. detsember, advendiaja 2. pühapäev
10.45 piiblitund kogudusemajas
12.00 jumalateenistus, armulaud. Laulab koguduse segakoor

Jumalateenistused Hageri kirikus igal pühapäeval kell 12.00
Täpsem info koguduse kodulehel www.eelk.ee/hageri

Avatud E–R 09.00–19.00, L 10.00–16.00

Teenused:

- » röntgendiagnostika
- » vere- ja allergiatestid
- » kasvaja jm operatsioonid probleemsetele patsientidele
- » EKG uuringud
- » nahahaiguste diagnostika
- » steriliseerimine
- » vaktsineerimine

Keila loomakliinik
Jaama 11 E, Keila
Info 670 5243

Loomaarst
Jaak Jõks

Uus aadress
Jaama 11 E

Kutsume tutvuma toiduvalikuga, uued ravimid puukide vastu.

lganädalased sooduspakkumised facebook.com/keila_loomakliinik

www.loomakliinikkeilas.ee

© ERAKUULUTUSED

Fekaalivedu. Tel 5307 6766

Haiba külas elav naine vajab mõistliku tasu eest aeg-ajalt abi transporditeenuse näol. Tel 5598 5913

Küttepude müük — kuiv sanglepp, mõõdukas vastavalt soovile, metsakuiv okaspuu, poolkuiv valge lepp 50 cm. Lammustööd — põrandad, katused, väiksemad majad-kuurid. Metsaraie — harvendus, sanitaar-, valgustus- ja lageraie, võsalõikus. Info tel 5697 5216, läänesaamees.ee

Ohtlike puude aastaringne raie-, hooldus- ja saetööd. Katuserenide puhastus. Tel 5551 2104, www.puuhooldaja.ee

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968, 5340 2068

Ostan 1-2-toalise korteri Tallinnas või Tallinna lähedal. Tel 5618 6948

Ostan Teie vana auto hea hinnaga. Tel 5695 5775

Ostan väga korraliku vähe kasutatud VAZ sõiduauto. Tel 502 0700

Otsime 3-aastasele poisile toredat hoidjatädi. Hoidmist on vaja lapsele lasteaiast puhkuse andmiseks (maksimaalselt ühel päeval nädalas) ning samuti ka juhtudel, kui laps on haige. Palun huvilistel kirjutada või helistada Orne Lainele, orne.laine@gmail.com.

OÜ Atko Liinid pakub tööd bussijuhtidele elukohaga Harku, Jõelähtme, Keila, Kohila, Lohja, Kiisa, Rapla ja ümbruses. Info telefonil 627 2713 või 5335 8698

tel 502 4741

Puiduga tegelev ettevõtte Keilas pakub tööd puidupingi tööliste (freepink, formaatsaag). Kontakt: margus@silvanwood.eu, tel 5331 3606

Seinad soojaks ja tulelepidavaks termovahuga, maja hind alates 600 €. www.therm.ee, tel 5660 6010, "Süstime seinad soojaks"

Silvestal OÜ ostab hea hinnaga raieõigust, metsamaad ja metsamaterjali. Tel 5308 8945, www.silvestal.ee

Soovin osta vanemat mootorratast. Seisukord ja kompleksus ei ole oluline. Võib pakkuda ka ainult varuosasid. Tel 513 9893

Talvekartul koju. Tel 5665 2465

Telli Eesti lipud, mastivimplid ja lipumastid e-poest www.lipuvabrik.ee

Reklaamipinna broneerimine
ja teadete edastamine
myyk@harjuelu.ee,
tel 646 2214.

© PALJU ÕNNE

SÜNNIPÄEVAD OKTOOBRI JA NOVEMBRIS

97	Erna-Johanna Viigisalu	Kaasiku küla	15.11.1918
91	Ella Viher	Ruila küla	20.10.1924
89	Maimu Järvlepp	Laitse küla	06.10.1926
	Leida Viikmaa	Kaasiku küla	06.10.1926
88	Aksel-Osvold Ney	Mõnuste küla	04.10.1927
87	Kapitolina Obukhova	Kaasiku küla	06.11.1928
85	Jevgenia Vassiljeva	Kaasiku küla	12.10.1930
84	Hölme Kirss	Vansi küla	10.10.1931
83	Sulev Salutee	Haiba küla	03.11.1932
81	Malle Kinks	Kaasiku küla	12.10.1934
	Helju Kivisalu	Kernu küla	01.11.1934
75	Taimi Kraam	Muusika küla	02.10.1940
	Liivi Silm	Kaasiku küla	17.10.1940
	Helmi Aasamets	Kibuna küla	22.11.1940
	Maie Laigu	Haiba küla	24.11.1940
70	Jaan Kumann	Haiba küla	19.10.1945
	Henno Puhm	Haiba küla	05.11.1945
	Virve Meier	Kohatu küla	15.11.1945
65	Aleksandr Filonenko	Laitse küla	03.11.1950
	Silvia Nurmes	Kaasiku küla	09.11.1950